

NASZA HISTORIA

30 LAT SAMORZĄDNOŚCI
GMINY GOCZAŁKOWICE – ZDRÓJ
/1992 – 2022/

SPIS TREŚCI

1. Słowo wstępne
2. Trochę historii
3. Działalność samorządu gminnego
na przestrzeni 30 lat / 1992 – 2022 /
4. Oświata, kultura, sport i inne dziedziny życia społecznego

Wydawca

Urząd Gminy Goczałkowice-Zdrój
Gminny Ośrodek Kultury

Opracowanie

Barbara Solarska
Ewelina Sowa-Mrzyk
Radosław Jeleń (Sport)

Korekta

Zofia Szoldra
Paweł Komraus

ISSN 1428-2747

Zdjęcia

Archiwum Państwowe
Archiwum Urzędu Gminy
Archiwum GOK i GOSiR
A. J. Bieniek
G. Kopec
A. Siudy
W. Smolorz

Skład

Jarosław Kaczor

Druk

Tercet. Zakład poligraficzny, drukarnia. Raczyński G.

SŁOWO WSTĘPNE

Każdy jubileusz domaga się podsumowań, oceny zarówno sukcesów, jak i niedociągnięć, refleksji i wysnuwania wniosków na przyszłość.

30 lat to sporo czasu w życiu gminy i całej gminnej społeczności. W odniesieniu do całości dziejów naszych ziem, to jednak zaledwie kropla w morzu, mały wycinek wydarzeń, dlatego też należy choćby w dużym skrócie ukazać to, co poprzedzało najnowszą historię Goczałkowic. Taki zarys znajduje się w każdym szanującym się opracowaniu, czy to w pracach naukowych, popularnych, albumach, czy folderach, więc i tutaj nie mogło zabraknąć omówienia najważniejszych faktów, dotyczących historii miejscowości. Zostały one podane przy wykorzystaniu dotychczasowych publikacji na ten temat (wymienione pod tekstem dotyczącym historii).

Działalność Gminy na przestrzeni ostatnich 30 lat – przedstawienie jej jest głównym celem niniejszej publikacji – opracowana została na podstawie dostarczonych materiałów, sporządzonych przez pracowników Gminnego Ośrodka Kultury, we współpracy z Panią Ewelina Sową-Mrzyk, a także w oparciu o istniejące publikacje. Dokumentują one pracę samorządu poszczególnych kadencji w oparciu o informacje uzyskane z Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych urzędu, placówek oświatowych, samorządowych instytucji kultury oraz o informacje regularnie gromadzone od 30 lat i podawane do wiadomości mieszkańców przez lokalne pismo „Wiadomości Goczałkowickie”.

Mam nadzieję, że niniejsze opracowanie przybliży mieszkańcom gminy rodzaj i charakter pracy samorządu, ukáže rezultaty i wyniki działań, pozwoli docenić rozwój miejscowości na przestrzeni lat.

listopad 2022

Barbara Solarska

TROCHE HISTORII

Goczałkowice – i skąd ta nazwa? Nie ma jednomyślności w tym zakresie. Jedni badacze uważają, że pochodzi od polskiego imienia Goczał-Goczałek-Gaczał, inni, że od niemieckiego imienia Goczalk–Gottschalk. Stąd pozostali mieszkańcy nazywani byli ludźmi Goczałka (czyli Goczałkowicze). Jakkolwiek było, nazwa się przyjęła, i co najistotniejsze, funkcjonuje do dziś.

Pierwsza wzmianka o miejscowości pochodzi z 1326 r., kiedy to jej nazwa wymieniona została w wykazie wiosek należących do parafii pszczyńskiej. Z pewnością osada istniała już w XIII wieku lokowana na prawie polskim. Nowa lokacja na prawie niemieckim (choć dokument lokacyjny się nie zachował) dokonana się pod koniec XIII wieku. Powstaje tzw. kasztelania pszczyńska należąca do księstwa raciborskiego i wraz z nim zhołdowana zostaje królowi czeskiemu w 1327 r.

Goczałkowice są całkowicie związane z historią ziemi pszczyńskiej, podobnie więc przynależały w ciągu wieków, w efekcie historycznych zawirowań i zależności, do Polski, Czech, Austrii, Prus-Niemiec, a bezpośrednio Goczałkowicami władali książęta pszczyńscy. Do 1336 r. byli to Piastowie, następnie ród Przemyślidów, a w 1407 r. ziemia pszczyńska wraz z Mikołowem i Bieruniem wydzielona została jako dożywocie Heleny Korybutówny (córkę brata Władysława Jagiełły) i przejęta we władanie przez nią w 1424 r. jako samodzielna jednostka administracyjna, gospodarcza i polityczna. W 1480 r. przejmuje tę ziemię Kazimierz II książę cieszyński, by odsprzedać w 1517 r. jako wolne państwo stanowe (razem z Goczałkowicami) Aleksemu Turzonowi – magnatowi węgierskiemu. W 1548 r. nabywa ją biskup wrocławski – Baltazar Promnitz, zakładając w 1561 r. ordynację pszczyńską.

W czasie wojen o Śląsk (1740-1763) między Austrią (Habsburgami) a Prusami ziemia pszczyńska wraz z Goczałkowicami znalazła się po stronie pruskiej. Przebieg granicy między zaborcami ustalono częściowo wzdłuż Wisły. Wtedy też wyodrębniono w Goczałkowicach dwie samodzielne jednostki administracyjne: Goczałkowice Dolne przy folwarku (stworzonym pod koniec XV w. przez szlachcica Jakuba vel Szreniawa, który przyjął nazwisko Goczałkowski) oraz starszą i większą część koło kościoła parafialnego jako Goczałkowice Górne.

W 1765 r. państwo pszczyńskie przejmuje rodzina Anhalt-Cothen, a w 1846 r. rodzina Hochbergów z Książa (Jan Henryk XI uzyskuje w 1905 r. tytuł książęcy von Pless), której władanie kończy się wraz z zakończeniem II wojny światowej.

Po I wojnie światowej (1914-1918) powstania śląskie i plebiscyt zadecydowały o przynależności Goczałkowic do Polski. Uroczysty akces nastąpił 29 czerwca 1922 r. poprzez wkroczenie wojska polskiego do Goczałkowic. To historyczne wydarzenie miało miejsce na granicznym moście na Wiśle. W 1928 r. przyłączono do gminy przysiółki Borki I, Borki II i Kolonię Brzozową. Nastąpiło też połączenie Goczałkowic Górnych z Dolnymi w maju 1933 r., powstała jedna nazwa: Goczałkowice-Zdrój. Czas II wojny światowej to okupacja niemiecka, ale już od sierpnia 1945 r. rozpoczęła działalność gmina zbiorcza Goczałkowice-Zdrój, w skład której weszły też Rudołtowice. W roku 1975 nastąpiło przyłączenie Goczałkowic do Gminy Pszczyna (bez Rudołtowic) i dopiero czasy transformacji ustrojowej przyniosły utworzenie samodzielnej Gminy Goczałkowice-Zdrój w roku 1992.

Początki społecznego funkcjonowania Goczałkowic-Zdroju oparte były na działalności o charakterze rolniczym, który do dziś stanowi ważny filar rozwoju gospodarczego gminy. Obecnie na terenie wsi działają wysokospecjalistyczne gospodarstwa rolnicze i ogrodnicze. Istotną rolę jaką odgrywają Goczałkowice-Zdrój, jest ich istnienie jako kurortu, co od początku powstania leczniczego ośrodka miało znaczenie dla rozwoju miejscowości. Jego geneza związana była z poszukiwaniem przez władze pruskie soli na terenie ziemi pszczyńskiej. W 1856 r. odkryto w Goczałkowicach solankę na głębokości ponad 600 m, i to źródło solankowe stało się bodźcem do utworzenia uzdrowiska w 1861 r. Najważniejsze nazwiska, które wiążą się z jego powstaniem to: Adolf Babel – lekarz, Wilhelm Czech – mistrz murarski, Joseph Lustig – kupiec i bankier oraz Heinrich Schiller – kupiec (zdj. nr 1).

Liczba kuracjuszy wzrastała z roku na rok i na początku XX w. wynosiła już ponad 3 tysiące rocznie. Powstawały wciąż nowe budynki sanatoryjne, pawilony, pijalnia wód, ale także hotele, restauracje i karczmy. Do rozwoju przyczyniła się także linia kolejowa, która dotarła w 1870 r. do Goczałkowic łącząc je z trasą: Szopienice – Tychy – Pszczyna. W 1890 r. podłączono źródło do sieci telegraficznej. Jednak pod koniec lat 30. XX wieku uzdrowisko podupada, a z chwilą wybuchu II wojny światowej właściciele, pracownicy i kuracjusze opuszczają Goczałkowice (zdj. nr 2).

Po zakończeniu działań wojennych kurort zostaje przekazany gminie w dzierżawę, która sprawuje nad nim zarząd. Przeprowadzono remonty, zaczęto przyjmować kuracjuszy. Zniszczenia wojenne były jednak ogromne, toteż odbudowa przychodziła z trudem. Część opuszczonych budynków przeznaczono na biura i magazyny Zarządu Budowy Zbiornika Goczałkowickiego.

ZDJĘCIE NR 1 | TABLICA UPAMIĘTNIAJĄCA ZAŁOŻYCIELI UZDROWISKA

ZDJĘCIE NR 2 | UZDROWISKO W 1928 ROKU

Ratunkiem dla upadającego uzdrowiska okazało się utworzenie tu w 1953 r. Wojewódzkiego Szpitala Przeciwrheumatycznego i Wojewódzkiego Ośrodka Reumatyczno-Rehabilitacyjnego. Dyrektorem został Józef Krzyżanowski, który doprowadził w ciągu 7 lat do usprawnienia wszystkich budynków zdroju, wprowadził nowe formy leczenia, wybudował nowe obiekty. Jego działalność w tym zakresie kontynuowali kolejni dyrektorzy. Od 1965 r. Mieczysław Gnoiński, który zapoczątkował budowę Zakładu Przyrodoleczniczego, przebudował i rozbudował sanatorium dla dzieci „Stokrotka”, powstał obiekt dla kobiet „Azalia”. W latach 1976-1990 dyrektorem był Zbigniew Gałaszek – inicjator założenia w Goczałkowicach Śląskiej Fundacji Reumatologicznej, dzięki której uzdrowisko otrzymało nowe urządzenia nowe urządzenia m.in. do krioterapii i magnetoterapii.

Pomiędzy 1991 r. i 2000 r. funkcję dyrektora sprawował Stanisław Olszar, następnie Ewa Pruszkowska do 2005 r., do 2006 r. Beata Matyszkiewicz, w latach 2006-2008 Bohdan Kozak i Janusz Szymanowski, od 2008 r. do 2019 r. Tomasz Niesyto. Od tego czasu stanowisko dyrektora zmienia się często, kolejno pełnili tę funkcję: Tomasz Kordon, Patryk Świrski i od połowy 2021 r. Jarosław Wieszofek.

Na przestrzeni minionych lat zdroj przeżywał lepsze i gorsze chwile, przeprowadzono szereg inwestycji, remontów, modernizacji istniejących obiektów, co przekłada się na lepszą jakość usług medycznych.

W październiku 2014 r. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, jakim było Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój przekształcił się w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, której jedynym udziałowcem jest samorząd województwa śląskiego.

Istotną częścią goczałkowickiego kurortu jest Zespół Sanatoryjno-Szpitalny Rehabilitacji Narządu Ruchu „Gwarek”. Sanatorium zostało założone w latach 1974-1979 z inicjatywy Związku Zawodowego Górników w porozumieniu z Urzędem Wojewódzkim w Katowicach, który rozpoczął budowę Górniczego Sanatorium Związkowego „Gwarek” w Goczałkowicach-Zdroju. W 2001 r., dzięki ogromnemu zaangażowaniu wieloletniej dyrektor – Stanisławy Szary, posiadając specjalistyczną kadrę medyczno-rehabilitacyjną oraz nowoczesny sprzęt, „Gwarek” uzyskał akredytację Ministerstwa Zdrowia na prowadzenie specjalizacji i stażu w zakresie rehabilitacji medycznej. Obecnie tę politykę rozwoju kontynuuje Barbara Duc.

Rozwój lecznictwa w Goczałkowicach dawał nowe miejsca pracy, był impulsem dla mieszkańców do podjęcia własnych inicjatyw w zakresie branży restauratorskiej, hotelarskiej i turystycznej, co istotnie wpłynęło na obecny kształt miejscowości.

Innym, niezwykle ważnym przedsięwzięciem, które wpłynęło na wyjątkowość Goczałkowic była budowa zbiornika zaporowego na rzece Wiśle (koniec lat 40., do 1955 r.) (zdj. nr 3). To zbiornik retencyjny zaopatrujący w wodę część Górnośląskiego

Zapora wodna w Goczałkowicach.
Fragm. prac montażowych.

ZDJĘCIE NR 3 | BUDOWA ZAPORY LATA 50-TE XX WIEKU

ZDJĘCIE NR 4 | KORONA ZAPORY

Okręgu Przemysłowego, zapewniający 38% uzdatnionych wód powierzchniowych dla Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach. Oprócz zaopatrzenia w wodę pełni on też funkcje retencyjne i gospodarcze (gospodarstwa rybne), a licząca prawie 3 km korona zapory to niezwykle atrakcyjne pod względem rekreacyjnym miejsce, które przyciąga miłośników pięknych widoków i aktywnego wypoczynku. Ponadto okolice Jeziora Goczałkowickiego to miejsce lęgu wielu gatunków ptactwa, dlatego obszar ten objęty jest programem ochronnym NATURA 2000 (zdj. nr 4).

Zaprezentowane pokrótce dzieje ukazują ważną pod względem historycznym i współczesnym rolę, jaką Goczałkowice pełnią na tle regionu oraz całego kraju. Ponadto świadczą o różnorodnym i bogatym charakterze niewielkiej gminy wiejskiej, jaką są Goczałkowice-Zdrój.

(do powyższego tekstu korzystano z: „Goczałkowice Zdrój. Monografia historyczna” pod red. Wiesławy Korzeniowskiej, 1996; „Goczałkowicki słownik biograficzny” t. I (2012) i t. II (2019) pod red. Wiesławy Korzeniowskiej; Grzegorz Furczyk „Goczałkowice Zdrój na pocztówkach, pamiątkach, zdjęciach” 2006; „Uzdrowisko Goczałkowice Zdrój 1856-2016” pod red. Tomasza Niesyty i Sylwii Walkowicz, 2017).

DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU GMINNEGO NA PRZESTRZENI 30 LAT /1992 – 2022/

Samorządy terytorialne jako podstawowe organizacje życia publicznego powstały po transformacji ustrojowej w 1989 r. na bazie ustawy z marca 1990 r.

W kolejnych ustawach z lat 1992 i 1997 za podstawową jednostkę samorządu terytorialnego uznano gminy jako prawne wspólnoty mieszkańców danego terytorium, z władzą gminną pochodzącą z wyborów powszechnych, równych, bezpośrednich i tajnych.

Nowa gmina Goczałkowice-Zdrój powstała decyzją ówczesnego premiera Jana Krzysztofa Bieleckiego z 1 stycznia 1992 r. na wniosek lokalnego Komitetu Obywatelskiego, który przeprowadził referendum w tej sprawie na terenie wsi, zgromadził odpowiednie dokumenty i przesłał do władz w Warszawie. Społeczników, którzy zaangażowali się w sprawę było sporo, należeli do nich m.in.: Augustyn Waliczek, Wincenty Młodzik, Zbigniew Mola, Kazimierz Ingram, Jan Puchała, Tadeusz Sowa, Zygmunt Góra, Wiesława Korzeniowska, Roman Ryś, Józef Gaszczyk, Ryszard Kordoń, Józef Brudek, Jadwiga i Stanisław Nyczowie, Jan Szema, Stanisław Siebielec, Maria i Henryk Suchowie, Apoloniusz Skipioł, Róża Kubzda, Łucja Wittek, Maria i Stefan Pykowie, Karol Stawicki, Bronisław Mielcarz, Józef Czerwiński, Rudolf Paliczka, Irena Weszka, Alojzy Szczotka, Norbert Czernecki i Zbigniew Gieroń.

W lutym 1992 r. rozpisano wybory samorządowe, mieszkańcy wybrali 18 radnych. Decyzją rady wójtem został Kazimierz Ingram, na jego zastępcę wyznaczono Stanisława Sroagę.

I NIEPEŁNA KADENCJA 1992 – 1994

Radni tej kadencji to: Norbert Czernecki, Zbigniew Gieroń, Eugeniusz Kuś, Benedykt Kloc, Wincenty Młodzik, Zbigniew Mola, Michał Nowak, Maria Orczyk, Rudolf Paliczka, Jerzy Paszek, Jan Puchała, Norbert Pieczka, Roman Ryś, Bronisław Soj-

ka, Henryk Sekta, Czesław Skipiół, Augustyn Waliczek, Zdzisław Wich. W 1993 r. sekretarzem Gminy został Jan Puchała (zdj. nr 5).

Swoją działalność urząd rozpoczął 1 lipca 1992 r. w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej, z budżetem liczącym zaledwie 3,5 mln starych złotych i wielkimi zadaniami oraz planami na przyszłość. Urząd liczył 15 urzędników, a do 5-osobowego zarządu należeli: Zbigniew Gieroń, Wincenty Młodzik, Zbigniew Mola, Michał Nowak, Augustyn Waliczek (zdj. nr 6).

Do najważniejszych prac inwestycyjnych tej kadencji należy zaliczyć: prace nad naprawą najbardziej zniszczonych nawierzchni dróg m.in. Lipowej, budowę wodociągów wzdłuż ulic Bór I i Siedleckiej, kanalizację przy ul. Brzozowej i Kolejowej, stworzenie sieci telefonicznej w całej miejscowości, montaż dodatkowego oświetlenia i tablic informacyjnych, remont placówek oświatowych, zaadaptowanie pustego budynku Górniczej Spółki Brackiej i utworzenie w niej filii Szkoły Podstawowej (w 1995 r. przekształciła się w samodzielną placówkę jako SP nr 2).

Dużym wyzwaniem dla gminy była sprawa oczyszczalni ścieków, likwidacja źródeł zanieczyszczeń, w związku z tym, w październiku 1992 r. zorganizowano w Goczałkowicach I Forum Ekologiczne Samorządów z udziałem przedstawicieli województw katowickiego i bielskiego.

Pod koniec 1992 r. trzyosobowa grupa z Goczałkowic złożyła wizytę w niemieckiej gminie uzdrowskowej Bad Sasendorf, także opierającej swoje lecznicze działania na bazie solanki i borowiny. Przedstawiciele władz gminy mieli okazję zapoznać się z zasadami prowadzenia samorządu w miejscowości o podobnym charakterze. W 1993 r. Goczałkowice przystąpiły do Stowarzyszenia Gmin Uzdrowskowych.

Na mocy uchwały z dnia 11 grudnia 1992 r. jako jednostkę administracyjną gminy powołano Ośrodek Pomocy Społecznej. Pierwszym kierownikiem OPS została Lidia Drażyk. Z kolei 1 stycznia 1993 r. działalność rozpoczął Urząd Stanu Cywilnego.

LATA 1994 – 1998

Radni tej kadencji to: Norbert Czernecki, Józef Brudek, Kazimierz Ingram, Ryszard Kordoń, Krzysztof Kanik, Wincenty Młodzik, Zbigniew Mola, Michał Nowak, Maria Ożarowska (w grudniu 1995 r. zrzekła się mandatu), Małgorzata Paszek, Rudolf Paliczka, Walenty Piekorz, Henryk Ryszka, Henryk Sekta (przewodniczący rady), Tadeusz Szotek, Augustyn Waliczek, Marian Waliczek, Zofia Żelazo. Gmina z nowym wójtem Janem Puchałą, zastępcą Krzysztofem Kanikiem i nowymi członkami Rady Gminy przystąpiła do kontynuacji działań poprzedniej kadencji oraz wypełniania nowych zadań (zdj. nr 7).

ZDJĘCIE NR 5 | RADA GMINY I KADENCJI 1992-1994

ZDJĘCIE NR 6 | ZARZĄD GMINY KADENCJI 1992-1994
WRAZ Z ÓWCZESNYM WÓJTEM KAZIMIERZEM INGRAMEM

ZDJĘCIE NR 7 | RADA GMINY II KADENCJI 1994-1998

ZDJĘCIE NR 8 | POWÓDŹ 1997 ROKU. ZALANE BORKI – ZDJĘCIE WYKONANE Z BUDYNKU GWARKA

Ogromnym wyzwaniem była budowa kanalizacji i podłączenie jej do oczyszczalni ścieków w Czechowicach-Dziedzicach. To wielomilionowe przedsięwzięcie trwało kilkanaście lat, część środków pochodziła ze źródeł zewnętrznych i kredytu. Pozostałe zadania to: gruntowna przebudowa niektórych ulic, w tym Letniej i część Polnej, prace remontowo-modernizacyjne dwóch szkół podstawowych, dokończenie procesu telefonizacji wsi, rozpoczęcie prac związanych z rozbudową budynku urzędu, wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne (uzyskano ponad 40% oszczędności).

Istotnym dla gminy jako uzdrowiska była wizyta wójta w 1996 r. w sześciu uzdrowiskach niemieckich (na zaproszenie Niemieckiego Związku Miast i Gmin), wraz z innymi przedstawicielami polskich uzdrowisk, w celu zapoznania się z funkcjonowaniem tych gmin, ich systemem organizacyjno-prawnym i finansowym.

Działalność młodej gminy zaczęła być dostrzegana, co wyrażało się np. uzyskaniem w 1997 r. II nagrody w konkursie „Proekologiczna Gmina Województwa Katowickiego” (ocena w zakresie działań inwestycyjnych, organizatorskich, ochrony środowiska, poprawy stanu sanitarnego i warunków życia mieszkańców).

Tragicznym dla Goczałkowic wydarzeniem była powódź w lipcu 1997 r., w czasie której zalanych zostało 41 budynków, a 186 osób pozbawionych zostało dachu nad głową. Najbardziej ucierpiały ulice Dębowa, Stawowa, Letnia, Rolna i Borowinowa. Dla poszkodowanych gmina wybudowała sześć domków jednorodzinnych, jeden budynek komunalny oraz udostępniła 4 mieszkania i wyremontowany budynek wielorodzinny przy ul. Zimowej (zdj. nr 8).

LATA 1998 – 2002

Jesienią 1997 r. na posiedzeniu Rady Gminy wybrano nowego wójta – Krzysztofa Kanika, przewodniczącym rady został Michał Nowak. Radni tej kadencji to: Michał Nowak, Czesław Skipioł, Alojzy Szczotka, Augustyn Becher, Stanisław Siebielec, Krzysztof Turoń, Tadeusz Lazarek, Henryk Ryszka, Marian Waliczek, Krzysztof Lazarek, Bogusław Mastrowski, Wincenty Młodzik, Jerzy Fijoł, Mieczysław Pałka, Bogusław Ożarowski (po jego śmierci mandat objął Tadeusz Lalurny), Wacław Korzeniowski. W czerwcu 1998 r. na emeryturę przeszła sekretarz gminy Helena Wiera, jej stanowisko przejęła Maria Ożarowska (zdj. nr 9).

Nowa rada podjęła się zadań w zakresie dalszej telefonizacji i kanalizacji wsi, przebudowy i rewitalizacji najbardziej zaniedbanych ulic m.in. Powstańców Śląskich, Borowinowej, Polnej, Bór I i Bór II. W marcu 2000 r. oddano do użytku nowy obiekt na potrzeby pracy Urzędu Gminy. W sierpniu 2001 r. roz-

ZDJĘCIE NR 9 | RADA GMINY III KADENCJI 1998-2002

poczęto budowę siedziby gimnazjum, a w listopadzie 2002 r. - hali sportowej. Z budżetu gminy sfinansowano także remont dachu kościoła. Ponadto w obrębie DK1 zamontowano sygnalizację świetlną, która ułatwiła komunikację i zapewniła bezpieczeństwo na terenie miejscowości (zdz. nr 10).

Do sukcesów gminy zaliczyć należy zajęcie 34. miejsca w rankingu „Złotej Setki Samorządowych Inwestorów za rok 1998” spośród 2500 gmin polskich i 7. miejsca w zestawieniu za udział inwestycji w wydatkach budżetowych.

W 2000 r. gmina uzyskuje wyróżnienie w konkursie Agencji Rozwoju Komunalnego na najlepszą ofertę samorządu w zakresie inwestycji w gospodarce wodno-ściekowej oraz wyróżnienie Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w konkursie na najlepiej prowadzoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich.

W maju 2001 r. w IV rankingu Rzeczypospolitej i Centrum Badań Regionalnych – „Złota Setka Samorządów”, Goczałkowice zajęły 45. pozycję. W konkursie na selektywną zbiórkę odpadów Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przyznał gminie nagrodę w wysokości 100 tys. zł .

ZDJĘCIE NR 10 | BUDOWA HALI SPORTOWEJ

LATA 2002 – 2006

W październiku 2002 r. dokonały się zmiany w zasadach powoływania wójta, zmniejszono też liczbę radnych z 18 na 15. Mieszkańcy w wyborach bezpośrednich zdecydowali o powtórny wyborze Krzysztofa Kanika na wójta. Radni to: Krzysztof Kleczka (przewodniczący), Józef Brudek, Norbert Czernecki, Marek Czyż, Kazimierz Ingram, Zbigniew Jacek, Joanna Jasica-Hochuł, Wojciech Kapias, Krzysztof Lazarek, Tadeusz Lazarek, Maria Orczyk, Alojzy Szczotka, Mirosław Wize, Adam Zuber, Zofia Żelazo.

W 2003 r. Goczałkowice doczekały się Hali Sportowej z prawdziwego zdarzenia. Koszt budowy wyniósł 6,7 mln zł. Już w pierwszych latach swoje mecze rozegrały tam reprezentacje Polski w siatkówce i koszykówce.

W 2004 r. przyjęto program ekologiczny dotyczący sukcesywnego ograniczania niskiej emisji zanieczyszczeń, co wiązało się z dofinansowaniem wymiany tradycyjnych kotłów centralnego ogrzewania na nowatorskie piece ekologiczne. W tym roku dotyczyło to wymiany ponad 176 pieców, w 2005 r. – 200.

Z inicjatywy wójta gminy – Krzysztofa Kanika latem 2004 r. rozpoczęła się budowa krytej pływalni. Inwestycja budziła ogromne emocje, które podzieliły mieszkańców na przeciwników i zwolenników powstania tego kosztownego obiektu. W związku z tym odbyło się referendum mające na celu odwołanie ówczesnej rady gminy. Ze względu na niską frekwencję wyniki były nieważne. W listopadzie

2006 r. ma miejsce uroczyste otwarcie kompleksu, w którym znalazły się: basen sportowy olimpijskich wymiarów, basen treningowy, brodzik, dwie wanny (do solanki i hydromasażu), sauna, wodna zjeżdżalnia. Łączny koszt inwestycji to 11 mln zł. Z perspektywy czasu przedsięwzięcie okazało się strzałem w dziesiątkę. Basen cieszy się dużym zainteresowaniem wśród miłośników aktywnego spędzania wolnego czasu. (zdj. nr 14)

Realizuje się budowę kanalizacji na Kolonii Brzozowej, budowę wodociągów na osiedlu Powstańców Śląskich. Lata 2005 i 2006 to remonty i modernizacja ulic: Kryniczanki, Róż, Głównej, jak też prace kanalizacyjne na Osiedlu Wodociągowym, przebudowa ulic Kolejowej, Rolnej, Solankowej.

Kolejnym wyzwaniem inwestycyjnym dla samorządu było przejęcie Parku Zdrowego i stawu „Maciek” oraz ich późniejsza rewitalizacja.

Wiosną 2004 r. władze gminy nawiązały obiecującą współpracę z węgierską gminą Paraszyna, która zaowocowała kilkoma wymianami i wizytami gości zagranicznych w Goczałkowicach oraz rewizytami przedstawicieli naszej gminy. Podjęto także współpracę z gminą Sindliar ze Słowacji.

W marcu 2005 r. nastąpiły istotne zmiany w działalności jednostek organizacyjnych w gminie. Dotychczasowy Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji podzielono na: Gminny Ośrodek Kultury (z Małgorzatą Paszek jako dyrektorem) oraz Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji (z kierownikiem Janem Bukowczanem). W styczniu 2006 r. kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej została Joanna Kotas.

W tej kadencji Gmina Goczałkowice-Zdrój zyskuje szereg nagród i wyróżnień. Budynek gimnazjum uzyskał 7. lokatę w konkursie na „Budowę roku” Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa w Warszawie, Ministerstwa Infrastruktury, Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast oraz Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego i III miejsce w kraju w kategorii kompleksów dydaktycznych. W I edycji konkursu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pt. „Nasza gmina w Europie” Goczałkowice-Zdrój uzyskały nagrodę w wysokości 222 tys. zł, którą przeznaczono na inwestycje o charakterze ekologicznym. W VII edycji rankingu „Złota Setka Samorządów” gmina zdobyła 19. miejsce. W III edycji konkursu „Bezpieczna Gmina” samorząd goczałkowicki uhonorowany został wyróżnieniem, a w 2005 r. zyskuje 9. lokatę w kolejnej edycji „Złotej Setki Samorządów”. W styczniu 2006 r. gmina otrzymała nagrodę 200 tys. zł za zajęcie I miejsca w konkursie „Ekologiczna Gmina Województwa Śląskiego

LATA 2006 – 2010

Pod koniec 2006 r. ukonstytuowała się nowa Rada Gminy z radnymi: Józef Brudek, Norbert Czernecki, Czesław Furczyk, Zbigniew Jacek, Jolanta Jarek, Wojciech Kapias, Krzysztof Kleczka, Ewa Kopec, Krzysztof Lazarek, Tadeusz Lazarek, Alek-

ZDJĘCIE NR 11 | OTWARCIE KRYTEJ PŁYWAŁNI 24.11.2006 ROKU

ZDJĘCIE NR 12 | OTWARCIE RONDA POD BOCIANEM – 2009 ROK

sandra Marzec (przewodnicząca rady), Wincenty Młodzik, Anna Nikiel, Adam Zuber, Zofia Żelazo. Na wójta ponownie wybrano Krzysztofa Kanika, jego zastępcą została Gabriela Placha.

Najważniejszym przedsięwzięciem inwestycyjnym tej kadencji było zakończenie budowy kanalizacji sanitarnej w 2008 r. Prace te podzielone były na 5 etapów (ostatni odcinek oddany do użytku to odcinek Bór I i Bór II). Powstało 69,5 km sieci głównej, bocznej i rozdzielczej z 10 przepompowniami oraz 1486 przyłączy domów o długości 298,8 km. Łączny koszt inwestycji wyniósł prawie 37,5 mln zł.

Dokończono także modernizację ulic: Poprzecznej, Górnej i Krzyżanowskiego. Zakończony został Program Ograniczania Niskiej Emisji (wymiana 679 pieców), kontynuowano prace kanalizacyjne (ul. Wiślna), wymianę wodociągów (ul. Źródłana), przebudowę sieci wodociągowej wzdłuż ulic Szkolnej, Parkowej i Uzdrowskiej. W budynku „Górnik” przeprowadzono remont (wymiana okien, instalacji c.o. wraz z wymianą kotła). W 2009 r. na skrzyżowaniu ulic: Szkolnej, Uzdrowskiej i Borowinowej otwarto rondo „Pod bocianem” (zdj. nr 12).

W 2010 r. trzeba było się zmierzyć ponownie ze skutkami powodzi. Podtopione zostały ulice: Letnia, Dębowa, Stawowa. Z pomocą przyszła Niemiecka Federalna Agencja Pomocy Technicznej, która udostępniła specjalistyczny sprzęt do walki z żywiołem. Aby uniknąć w przyszłości podobnych dramatów opracowano Strategię poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego dla całej gminy (zdj. nr 13).

Z początkiem 2008 r. nastąpiły w gminnych jednostkach zmiany personalne. Dyrektorem Gminnego Ośrodka Kultury została Zofia Szoldra, a w połowie roku Piotr Niemiec został kierownikiem powołanej ustawą z dnia 10 października 1996 r. Administracji Zasobów Komunalnych, który na tym stanowisku zastąpił Zbigniewa Gieronia.

W 2009 r. powołano do życia Lokalną Grupę Działania „Ziemia Pszczyńska” oraz Lokalną Grupę Rybacką „Żabi Kraj”, których gmina została członkiem.

W sierpniu 2010 r. miała miejsce ważna dla społeczności uroczystość – obchody 100-lecia poświęcenia kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Jerzego.

Ta kadencja może poszczycić się kilkoma znaczącymi nagrodami. Sukcesem było 9. miejsce w kategorii dla gminy wiejskiej najlepiej zarządzającej finansami w latach 2003-2006 (uwzględniono wprowadzenie systemu bezpłatnej segregacji śmieci) w rankingu samorządów organizowanego przez dziennik „Rzeczpospolita”. Kolejnym, II lokata w konkursie o ekologiczno-krajoznawczym charakterze organizowanym przez Radio Katowice pod hasłem „Zielonym do góry, czyli lato w plenerze”, efektem było przyznanie nagrody w wysokości 150 tys. zł ufundowanej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Ponadto udało się zdobyć wyróżnienie „Gazety Wyborczej” na „Najlepsze hale

ZDJĘCIE NR 13 | POWÓDŹ W 2010 ROKU - WIDOK NA UL. DĘBOWĄ

ZDJĘCIE NR 14 | KRZYSZTOF KANIK - WÓJT GMINY GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

sportowe”, wyróżnienie i tytuł „Inwestor na medal” w konkursie „Budowniczy Polskiego Sportu” organizowanym przez Polski Klub Infrastruktury Sportowej oraz I miejsce i tytuł Ekogminy 2009 w kategorii gmin mniejszych w konkursie organizowanym przez Zarząd Wojewódzki Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

LATA 2010 – 2014

Wójtem po raz trzeci został wybrany Krzysztof Kanik. Koniec kwietnia 2011 r. zaskoczył wszystkich wiadomością o jego śmierci. Gmina pożegnała zasłużonego samorządowca, który pełnił funkcję wójta w latach 1998-2011. Krzysztof Kanik, jak mówią jego współpracownicy, był człowiekiem wielkiego serca i wyjątkowej kultury osobistej, osobą o niespożytej energii, pracowitą, co przekładało się na liczne zasługi dla miejscowego życia publicznego i miejscowej parafii (zdj. nr 14).

W związku z tym smutnym wydarzeniem 24 maja, na podstawie ustawy o samorządzie gminnym, prezes Rady Ministrów wyznaczył Gabrielę Plachę na „osobę pełniącą funkcję Wójta Gminy”. Odbyły się w dwóch turach przedterminowe wybory (24 lipca i 7 sierpnia), w wyniku których wójtem została wybrana Gabriela Placha. Urząd objęła 23 sierpnia.

Radni tej kadencji to: Józef Brudek, Norbert Czernecki, Łukasz Hanke, Zbigniew Jacek, Krzysztof Kleczka, Krzysztof Lazarek, Tadeusz Lazarek, Adam Maćkowski (przewodniczący rady), Grzegorz Maćkowski, Anna Manowska, Aleksandra Marzec, Małgorzata Paszek, Mariola Szendzielorz-Kubina, Zofia Żelazo, Marek Żurek (zdj. nr 15).

Od lat wielkim problemem dla gminy pozostają szkody górnicze powodowane eksploatacją węgla. W 2010 r. prywatne Przedsiębiorstwo Górnicze „Silesia” nabyło przeznaczoną do wygaszenia czechowicką kopalnię i mimo sprzeciwu wójta gminy i mieszkańców, wznowiło wydobycie na podstawie koncesji z lat 90. XX wieku. W związku z możliwością nasilenia się szkód górniczych i tym samym utratą statusu gminy uzdrowiskowej, samorząd w roku 2011 zwrócił się z tym problemem do władz wojewódzkich i rządowych. W 2014 r. wójt Gabriela Placha wzięła m.in. udział w posiedzeniu Parlamentarnego Zespołu ds. energetyki. Mimo licznych spotkań władz gminy i lokalnej społeczności z przedstawicielami „Silesii”, nie osiągnięto do dziś porozumienia.

Istotnym wydarzeniem dla społeczności gminy i uzyskania poczucia większego bezpieczeństwa, było otrzymanie przez OSP w 2011 r. wozu bojowego marki Mercedes-Benz.

ZDJĘCIE NR 15 | RADA GMINY VI KADENCJI 2010-2014

ZDJĘCIE NR 16 | BOISKO ORLIK W 2012 ROKU

W zakresie przedsięwzięć inwestycyjnych podjęto się przebudowy ul. Zdrowskiej, budowy chodnika przy ul. Borowinowej, zmodernizowania ulic Źródlanej i Róż. Zakończono prace przy ulicach: Warzywnej, Powstańców Śląskich i Wiślniej. Przebudowana została ul. Parkowa i Robotnicza. Rozpoczęto rewitalizację Parku Zdrojowego, którego I etap zakończył się w 2013 r. (wykonano m.in. ścieżki edukacyjno-przyrodniczo-wypoczynkowe, oświetlenie, zainstalowano monitoring wizyjny), przeprowadzono remont w budynku „Górnik” (odtworzenie zabytkowej werandy).

Dużą inwestycją była budowa „Orlika”, na który składają się dwa boiska - piłkarskie i wielofunkcyjne, a także zaplecze sanitarno-szatniowe. Otwarcie nastąpiło w październiku 2012 r. Przeprowadzono termomodernizację budynku Urzędu Gminy, przebudowano wjazd do OSP od ul. Szkolnej, zmodernizowano oświetlenie uliczne (zdj.nr 16).

W 2014 r. gminne inwestycje obejmowały remont części nawierzchni drogi i chodnika przy ul. św. Anny, przebudowę ulic Drobnera i Darwina, budowę ul. Granicznej z wymianą wodociągu, remont ul. Jesiennej (I etap).

Po dziewięciu latach starań gmina w lutym 2014 r. przejęła zdewastowany budynek dworca PKP w uzdrowisku. Samorząd mógł przystąpić do I etapu rewitalizacji obiektu.

Zakończono projekt „Poprawa atrakcyjności turystycznej poprzez rewitalizację Parku Zdrojowego II etap”. Projekt sfinansowano przy udziale środków z „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich Oś 4 Leader działanie Odnowa Wsi”, pozyskanych w wyniku konkursu ogłoszonego przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Ziemia Pszczyńska”. Dzięki temu park zyskał nowe oblicze. Powstały urokliwe alejki oraz zakątki wraz z altankami, w których można wypocząć na łonie natury. W ten sposób gmina pozyskała atrakcyjne miejsce, gdzie organizowane są kameralne wydarzenia artystyczne, kulturalne i rekreacyjne.

Sfinalizowano również realizację projektu „Urządzenie miejsca wypoczynku i rekreacji dla turystów i mieszkańców w miejscowości Goczałkowice-Zdrój”, w ramach którego powstały turystyczne wiaty w Borze. Przedsięwzięcie zostało dofinansowane z „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”, w ramach konkursu organizowanego przez LGD „Ziemia Pszczyńska” (zdj. nr 17).

W ramach tzw. „Małych projektów” wykonano tablice informacyjne z oznakowaniem ścieżki edukacyjnej w Borze. Zamontowano tablice informacyjne z planem miejscowości, co łączyło się z opracowaniem strony internetowej i systemu informacji sms oraz folderu pt. „Przewodnik Gminy Goczałkowice-Zdrój”.

W centrum uzdrowiska goczałkowicki artysta Stanisław Hochuł odtworzył (wg archiwalnego zdjęcia z 1994 r.) rzeźbę plenerową „Koziołek sarny” (zdj. nr 18).

W rankingu Zrównoważonego Rozwoju Jednostek Samorządu Terytorialnego w kategorii gmin wiejskich organizowanego przez Wydział Administracji i Nauk Społecznych Politechniki Warszawskiej oraz Fundację Polskiego Godła Promo-

ZDJĘCIE NR 17 | PARK ZDROJOWY – 2016 ROK

ZDJĘCIE NR 18 | ODSŁONIĘCIE RZEZBY KOZIOŁKA W PARKU ZDROJOWYM

cyjnego „Teraz Polska”, gmina Goczałkowice-Zdrój zajęła 16. miejsce. W 2014 r. w II finale Regionalnego Plebiscytu Gospodarczego zorganizowanego przez Fundację Euro-Partner pod patronatem Ministerstwa Gospodarki, Marszałka Województwa Śląskiego oraz Wojewody Śląskiego, gmina otrzymała wyróżnienie za szczególną gospodarność i kreatywność w realizacji swoich zamierzeń i celów.

W 2011 r. odeszły ważne dla społeczności osoby: wspomniany wcześniej Krzysztof Kanik – wójt gminy, Łucja Głęb – wieloletnia działaczka społeczna, Augustyn Waliczek – współzałożyciel samorządu, działacz społeczny oraz długoletni proboszcz goczałkowickiej parafii – ks. Henryk Burczyk.

LATA 2014 – 2018

W listopadzie 2014 r. na stanowisko wójta ponownie wybrana została Gabriela Placha, a w skład rady weszli: Andrzej Babiński, Józef Brudek, Norbert Czernecki, Zygmunt Furczyk, Piotr Jacek (przewodniczący rady), Zbigniew Jacek, Paweł Kanik, Tadeusz Lazarek, Monika Młodzik, Małgorzata Paszek, Ewelina Sowa, Michał Szoldra, Krystyna Świerkot-Żmij, Mirosław Wize, Zofia Żelazo. W związku ze śmiercią Zofii Żelazo w marcu 2016 r. wybrano nową radną – Izabelę Ogierman (zdj. nr 19).

Każdy rok przynosił nowe realizacje inwestycyjne w gminie. Sukcesywnie kontynuowano prace dotyczące remontów i przebudowy dróg. W latach 2015-2016 przebudowano ulice: Jesienną, Wita Stwosza, Tuwima, Bór I, Azaliową, Melioracyjną, Krótką, Rzemieślniczą i boczną odnogę ul. Szkolnej. Zakończono też budowę ul. św. Jerzego, która jako łącznik pomiędzy ul. Szkolną a ul. Główną usprawniła komunikację w tej części gminy. W 2017 r. zakończono przebudowę ul. Jeziornej wraz z ul. Zdrojową w Pszczynie - wzdłuż jezdni powstała droga rowerowa i ciąg pieszo-rowerowy (łączy Koronę Zapory w Goczałkowicach z Pszczyną), przebudowano ul. Brzozową. Obie inwestycje zrealizowano wspólnie z Powiatem Pszczyńskim. W 2018 r. remontowano ulice: Wiślną, Żeromskiego, Korfantego, wybudowano kanalizację deszczową przy ul. Powstańców Śląskich. Ze środków pozyskanych z LGD „Ziemia Pszczyńska” zmodernizowano boisko przy Szkole Podstawowej nr 1 oraz wybudowano nowy plac zabaw, ponadto zbudowana została stacja transformatorowa dla zasilania szkoły w energię elektryczną oraz boiska sportowego i basenu.

W efekcie wieloletnich starań w 2017 r. Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach (obecnie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie) przystąpił do regulacji Potoku Goczałkowickiego. Dla lokalnej społeczności było to wydarzenie dużej wagi, gdyż od lat borykano się z zalewaniem terenów w ob-

ZDJĘCIE NR 19 | RADA GMINY VII KADENCJI 2014-2018

ZDJĘCIE NR 20 | PRZEBUDOWA POTOKU GOCZAŁKOWICKIEGO

rębie Potoku. Realizacja nastąpiła w sierpniu 2018 r. - koszt prawie 10 mln zł, z wkładem gminy 1,3 mln zł i 500 tys. zł z budżetu Powiatu Pszczyńskiego. Jednocześnie gmina zaktualizowała „Strategię poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego” w rejonie zbiornika retencyjnego „Rontok” w Goczałkowicach-Zdroju z roku 2010, a w lipcu 2018 r. gmina przekazała dla OSP nowy sprzęt o wartości 43 tys. 440 zł (środki pozyskano z dotacji Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Funduszu Sprawiedliwości) (zdj. nr 20).

Przy współudziale środków unijnych z „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, Priorytet III Turystyka”, przeprowadzono rewitalizację i zagospodarowanie budynku Starego Dworca. Zdeastrowany obiekt przeszedł prawdziwą metamorfozę i stał się wizytówką gminy. Na parterze rozpoczęło działalność Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego, otwarto poczekalnię dla podróżnych, Punkt Informacji Turystycznej, kąpielisko dla dzieci oraz toalety. W pobliżu budynku znalazła miejsce siłownia zewnętrzna. W Parku Zdrojowym utworzono kolejne altanki oraz po raz pierwszy w sezonie wiosenno-letnim pojawiły się figury kwiatowe (zdj. nr 21).

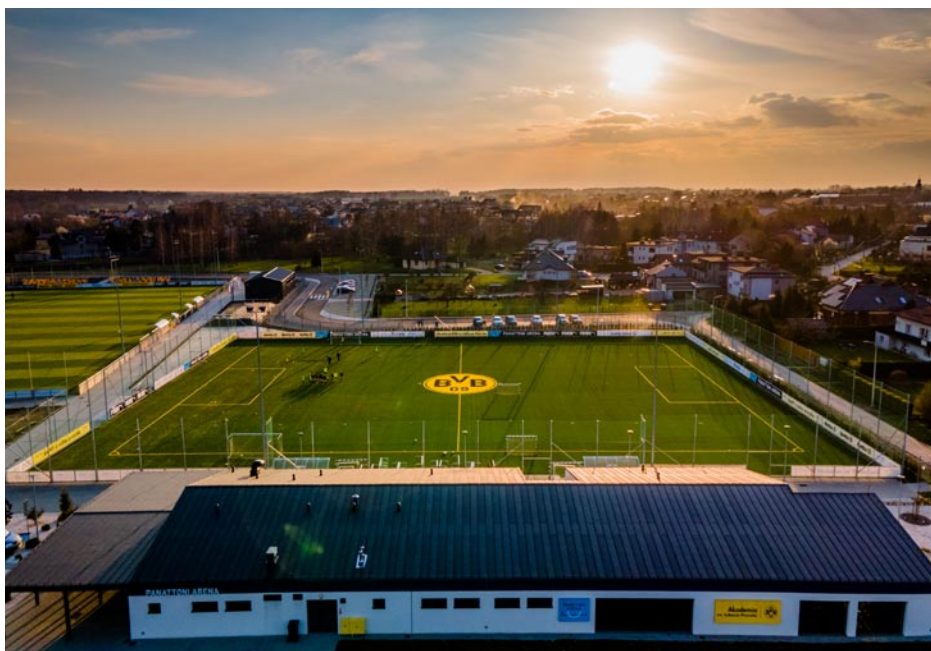
W 2017 r. Rada Gminy przyjęła uchwałę w sprawie Gminnego Programu Rewitalizacji, którego zakres obejmuje działalność w zakresie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, środowiskowym i technicznym. Program ten pozwala na ubieganie się o dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a także innych środków zewnętrznych. Dzięki temu przeprowadzono rewitalizację zabytkowego budynku „Górnik” przy ul. Uzdrowskiej (siedziba Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnej Biblioteki Publicznej i Ośrodek Pomocy Społecznej). W ramach przedsięwzięcia w budynku powstało Centrum Usług Społecznościowych. Na tę inwestycję uzyskano dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego - Europejski Fundusz Rozwoju w kwocie ok. 850 tys. zł. Kontynuacją tych zadań była realizacja projektu społecznego „Integracja-tolerancja” o wartości ponad 750 tys. zł, który umożliwił utworzenie Klubu Seniora oraz Świetlicy Środowiskowej dla dzieci i młodzieży.

W trosce o poprawę jakości powietrza gmina od lat prowadzi szereg działań mających na celu walkę ze smogiem. Uchwalono plan gospodarki niskoemisyjnej, w związku z czym przystąpiono w 2018 r. do realizacji kolejnego „Programu ograniczenia niskiej emisji”. Dzięki środkom pozyskanym z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, mieszkańcy mogą otrzymać dofinansowanie do 80% na wymianę kotłów i inne inwestycje ekologiczne.

W styczniu 2018 r. Rada Gminy podjęła decyzję o wydzierżawieniu terenów sportowych przy ul. Uzdrowskiej przez Fundację „Akademia Łukasza Piszczka”. W tym miejscu fundacja powołana przez wybitnego piłkarza z Goczałkowic, wybudowała nowoczesne obiekty sportowe. Powstała też szkoła dla młodych piłkarzy pod patronatem Borussi Dortmund (zdj. nr 22).

ZDJĘCIE NR 21 | BUDYNEK STAREGO DWORCA PO REWITALIZACJI

ZDJĘCIE NR 22 | AKADEMIA BVB IM. ŁUKASZA PISZCZKA Z LOTU PTAKA

Dodatkową atrakcją dla miłośników aktywnego wypoczynku było uruchomienie dwóch samoobsługowych stacji wypożyczenia rowerów.

Goczałkowska gmina jest otwarta, ciekawa świata, o czym świadczy podpisanie w 2016 r. kolejnej umowy partnerskiej z niemiecką gminą Plossberg, z planami na wymianę doświadczeń w zakresie kultury, gospodarki czy innej działalności (zdj. nr 23).

W ogólnopolskich rankingach w 2018 r. gmina Goczałkowice-Zdrój została doceniona, i tak w Rankingu Zrównoważonego Rozwoju Jednostek Samorządu Terytorialnego w kategorii Gminy Wiejskie zajęła VI miejsce, a w Rankingu Samorządów Najdynamiczniej Zwiększających Liczbę Osób Pracujących w latach 2003-2017- miejsce II w kategorii Gmina Wiejska.

Także w roku 2018 nowym kierownikiem Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji został Radosław Jeleń.

W marcu 2016 r. zmarła goczałkowska pedagog oraz radna kilku kadencji Zofia Żelazo, w styczniu 2017 r. Jadwiga Król – wieloletnia dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej. W tym samym roku pożegnano też Zbigniewa Mołę – zasłużonego działacza społecznego, Honorowego Obywatela Gminy Goczałkowice-Zdrój.

LATA 2018 – 2023

W październiku 2018 r. miały miejsce wybory samorządowe. Ponownie wójtem wybrana została Gabriela Placha, radnymi zostali: Tadeusz Lazarek (przewodniczący rady), Michał Cebula, Norbert Czernecki, Michał Czernek, Łukasz Hanke, Zbigniew Jacek, Krzysztof Kwaśny, Monika Młodzik, Monika Nikiel, Izabela Ogierman, Piotr Pająk, Małgorzata Paszek, Rafał Polok, Krystyna Świerkot-Żmij, Marian Wróbel (zdj. nr 24).

W 2019 r. przebudowano ulice: Wiślną, Bór II, Zimową (wspólnie z powiatem), Sołecką, Solankową, Zieloną, przy ul. Rzemieślniczej zamontowano nowe lampy. W 2020 r. zbudowano łącznik między ul. Zieloną a Borowinową wraz z parkingiem, zmodernizowano gospodarowanie energią w GOSiR.

W grudniu 2019 r. podpisano umowę na dofinansowanie (2,8 mln zł) budowy Centrum Przesiadkowego w Goczałkowicach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. W ramach I etapu wybudowano m.in. parking przy ul. Parkowej wraz z drogami dojazdowymi i ścieżkę rowerową. W II etapie w 2021 r. przebudowano ul. Krzyżanowskiego, a w III przewidzianym na rok 2022, powstanie parking przy ul. PCK. Na parkingu i w Centrum Przesiadkowym umieszczono tablice z mapami i informacjami o najważniejszych atrakcjach turystycznych Goczałkowic. W połowie roku 2022 rozpoczęła się budowa parkingu przy ul. Uzdrowskiej i Zielonej (zdj. nr 25).

ZDJĘCIE NR 23 | PODPISANIE UMOWY PARTNERSKIEJ Z GMINĄ PLOSSBERG

ZDJĘCIE NR 24 | RADA GMINY VIII KADENCJI 2018-2023

ZDJĘCIE NR 25 | CENTRUM PRZESIADKOWE PRZY UL. PARKOWEJ

ZDJĘCIE NR 26 | NOWY BUDYNEK PUBLICZNEGO PRZEDSZKOLA NR 2

1 stycznia 2022 r., decyzją władz gminy likwidacji uległa Administracja Zasobów Komunalnych. Realizowane przez jednostkę zadania zostały przejęte przez Urząd Gminy.

W kolejnych miesiącach 2022 r. zakończono kilka ważnych dla mieszkańców inwestycji. W sąsiedztwie kompleksu sportowo-oświatowego powstało nowoczesne, pięcioddziałowe przedszkole - nowa siedziba Publicznego Przedszkola nr 2. W bezpośrednim sąsiedztwie wyremontowane zostało boisko szkolne. W Parku Zdrowym, przy współudziale środków z LGD „Ziemia Pszczyńska”, pojawił się plac zabaw z licznymi atrakcjami dla dzieci. Kolejnym elementem poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego jest nowy zbiornik retencyjny w rejonie ulicy Zimowej (zdj. nr 26).

Kontynuowano Program Ograniczenia Niskiej Emisji. Do końca 2021 r. zrealizowano prawie 650 inwestycji, w tym wymianę ponad 460 kotłów. W ramach działań ekologicznych na gminnych obiektach zamontowano 15 podwójnych budek lęgowych dla jerzyków (ich głównym pożywieniem są komary).

Dzięki mobilizacji mieszkańców, w ramach budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego, w zdroju powstanie Inhalatorium z EKO-zakątkiem. Projekt został zgłoszony przez uzdrowisko we współpracy z gminą Goczałkowice-Zdrój.

Począwszy od 2020 r. funkcjonowanie samorządu oraz całej społeczności zostało utrudnione z uwagi na pandemię koronawirusa. Wprowadzone przez rząd restrykcje spowodowały ograniczenia w dostępie do instytucji publicznych. Ponadto w obrębie uzdrowiska na kilka miesięcy ulokowano izolatorium dla osób zakażonych wirusem COVID 19.

W Rankingu Finansowym Samorządu Terytorialnego w Polsce w 2019 r. gmina znalazła się w setce najlepszych, a w następnym roku w czołówce Rankingów Najlepszych Samorządów Rzeczypospolitej – zajęła 27. miejsce wśród gmin w skali kraju. W ogólnopolskim rankingu „Miejsca edukacyjnych szans” w 2019 r. w kategorii gmin wiejskich Gmina Goczałkowice-Zdrój uzyskała IV miejsce, a za lata 2020 – 2021 I miejsce. Ogromnym sukcesem było zdobycie przez Stary Dworzec tytułu „Dworca Roku 2020”, odnowiony przez gminę obiekt, zdobył najwyższe uznanie jurorów w konkursie Fundacji Grupy PKP i Fundacji ProKolej.

Społeczność goczałkowicka pożegnała zmarłego w 2020 r. Grzegorza Kotasa – wieloletniego kierownika Zespołu Folklorystycznego Goczałkowice oraz w 2021 r. Jana Bukowczana – wieloletniego kierownika GOSiR. W 2022 r. zmarł Jerzy Sodzawiczny, działacz społeczny, prezes OSP Goczałkowice-Zdrój, Honorowy Obywatel Gminy.

Poczynając od roku 2003 Gmina Goczałkowice-Zdrój docenia zasłużonych dla swojej społeczności obywateli poprzez nadanie im tytułu Honorowego Obywatela. Do dnia dzisiejszego wyróżnione w ten sposób zostały następujące osoby:

AUGUSTYN WALICZEK – urodzony w 1924 r. w Rudołtowicach, zmarł w 2011 r. w Goczałkowicach-Zdroju, wieloletni działacz społeczny, nazywany „ojcem gminy”. Z jego inicjatywy założono Komitet Obywatelski, który podjął starania o odłączenie Goczałkowic od Pszczyny. Radny kilku kadencji, delegat do Sejmiku Samorządowego Województwa Śląskiego w latach 1994-1998, członek Zarządu Gminy w latach 1992-1994, przewodniczący Rady Sołectkiej w Goczałkowicach-Zdroju w latach 1988-1992. Odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrną Odznaką „Zasłużonemu w Rozwoju Województwa Katowickiego”, Złotą Odznaką „Zasłużony dla Energetyki”, Odznaką Racjonalizatora Produkcji. Współautor 35 projektów racjonalizatorskich. Jako pierwszy goczałkowiczanie w 2004 r. otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Goczałkowic-Zdroju (zdj. nr 27).

JERZY WYCISK – urodzony w 1914 r. w Nowym Bytomiu, zmarł w 2006 r. w Goczałkowicach-Zdroju, wieloletni działacz społeczny, absolwent Wydziału Mechanicznego Państwowej Szkoły Przemysłowej w Bielsku. Z Goczałkowicami związany od 1953 r., przez 13 lat był członkiem Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej odpowiedzialnym za pomoc rolnikom i opracowywanie planów zagospodarowania urbanistycznego, jeden z projektantów stacji ujęcia i filtrowania wody przy goczałkowickiej zaporze. Autor instrukcji obsługi urządzeń wodociągowych od Goczałkowic aż do Paprocan. Przewodniczący Społecznego Komitetu Gazyfikacji, przeprowadził gazyfikację miejscowości. W dowód uznania za zasługi dla Goczałkowic w 2006 r. otrzymał tytuł Honorowego Obywatela (zdj. nr 28).

KS. HENRYK BURCZYK – urodzony w 1935 r. w Kochłowicach, zmarł w 2013 r. w Goczałkowicach-Zdroju, absolwent Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie, wyświęcony w 1960 r., w latach 1980-2002 proboszcz parafii św. Jerzego w Goczałkowicach-Zdroju. Pod patronatem księdza proboszcza uaktywniła się Rada Parafialna i Zespół Charytatywny, powołano Parafialny Fundusz Stypendialny. W latach 1994-2004 ukazywała się gazetka parafialna „Bliżej siebie”. W 1992 r. powstała Biblioteka Parafialna. Na terenie Goczałkowic działały liczne organizacje, bractwa i stowarzyszenia kościelne. Staraniem księdza proboszcza poświęcono nową kaplicę w szpitalu sanatoryjnym, wyremontowano kościół (zamontowano m.in. nowy dzwon o imieniu „św. Jerzy”) wraz z probostwem, kościółek św. Anny, powiększono cmentarz. 27 czerwca 2010 r. ksiądz proboszcz senior obchodził potrójny jubileusz: 50. rocznicę kapłaństwa, 75. rocznicę urodzin i 30 lat pobytu w Goczałkowicach. W 2007 r. za zasługi na rzecz parafii i gminy otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Goczałkowic (zdj. nr 29).

WINCENTY MŁODZIK – urodzony w 1938 r. w Goczałkowicach-Zdroju, wieloletni działacz społeczny. W latach 1976-1988 członek Rady Sołectkiej, a w latach 1988-1992 sołtys Sołectwa Goczałkowice-Zdrój. Jeden z głównych aktywistów zaangażowanych w prace na rzecz usamodzielnienia się gminy. Późniejszy członek

ZDJĘCIE NR 27 | AUGUSTYN WALICZEK

- JAKO PIERWSZY OTRZYMAŁ TYTUŁ HONOROWEGO OBYWATELA GMINY

Zarządu Gminy oraz radny w latach 1992-2002 oraz 2006-2010. Przewodniczący i zastępca przewodniczącego zarządu Spółki Wodnej. W 2007 r. decyzją Rady Gminy otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Goczałkowic (zdj. nr 30).

PROFESOR WIESŁAWA KORZENIOWSKA – urodzona w 1939 r. w Bielsku-Białej, historyk, pedagog, pracownik naukowo-dydaktyczny Uniwersytetu Śląskiego, w latach 2009-2014 Rektor Wyższej Szkoły Administracji w Bielsku-Białej. Zasłużona w pracy naukowo-badawczej dotyczącej historii oraz przemian społeczno-kulturowych na Górnym Śląsku. W ramach prowadzonych badań publikowała szereg artykułów tematycznych w czasopismach fachowych, pracach zbiorowych i materiałach źródłowych. Jako naukowiec wydał ponad 260 prac naukowych i popularnonaukowych. Współautorka m.in. podręcznika dla szkół województw górnośląskich „W dorzeczu Górnej Odry i Wisły” oraz serii polsko-czeskiej „Dialog bez Granic”. Autorka książek „Gawędy z przeszłości Górnego Śląska”, „O ukrytych skarbach, śpiącym wojsku i kochance diabła”. Pod jej redakcją w 1996 r. została wydana monografia historyczna Goczałkowic, a w 2012 r. oraz w 2019 r. dwa kolejne tomy „Goczałkowskiego Słownika Biograficznego”. Członek wielu stowarzyszeń naukowych, między innymi: Komisji Historycznej PAN, „Wspólnoty Polskiej”, Komisji Historycznej PAN Oddział w Katowicach, Komisji PAN ds. Stosunków Polsko-Czeskich i Polsko-Słowackich Oddział w Cieszynie, Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Katowicach, „Societas Scientiis Favendis Silesiae Superiores” w Katowicach.

Za swój wybitny dorobek naukowy była wielokrotnie wyróżniana nagrodami ministerialnymi. Brązowym i Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej. W 2008 r. decyzją Rady Gminy otrzymała tytuł Honorowego Obywatela Goczałkowic (zdj. nr 31).

LUCJA GŁĄB – urodzona w 1919 r. w Czechowicach, zmarła w 2011 r. w Goczałkowicach-Zdroju, działaczka społeczna. Pracę na rzecz lokalnego środowiska rozpoczęła po II wojnie światowej, w reaktywowanym w lutym 1947 r. goczałkowickim Kole Gospodyń Wiejskich, gdzie inicjowała szereg przedsięwzięć: kursy szycia, gotowania i różnorodnych prac domowych, organizowała festyny, biesiady, wycieczki krajowe i zagraniczne oraz wyjazdy pielgrzymkowe. Dzięki jej inicjatywie przy Kółku Rolniczym powstał i działał prawie 30 lat Związek Hodowców i Producentów Drobiu, a w 1953 r. utworzony został Zespół Folklorystyczny Goczałkowice, którym kierowała do roku 1996. W roku 1983 na Ogólnopolskim Konkursie Tańca Ludowego wraz z mężem uzyskała główną nagrodę, prezentując starodawny taniec ziemi pszczyńskiej „Srokę”. Wraz z zespołem uczestniczyła w nagraniu do filmu Filipa Bajona „Magnat” i serialu „Biała wizytówka”. Odznaczona: medalem „Order Serca – Matkom Wsi”, medalem za Zasługi dla Kółek Rolniczych, Złotą Odznaką za Zasługi dla Banków Spółdzielczych i medalem Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego. W 2009 r. została Honorowym Obywatel Goczałkowic (zdj. nr 32).

ZBIGNIEW MOŁA – urodzony w 1934 r. w Czechowicach, zmarł w 2016 r. w Goczałkowicach-Zdroju, działacz społeczny, absolwent Politechniki Śląskiej w Gliwicach Wydział Mechaniczno-Energetyczny. Z Goczałkowicami związany od roku 1956, zaangażowany w liczne przedsięwzięcia na terenie wsi, aktywny działacz na rzecz uniezależnienia się gminy. W latach 1992-1998 radny, począwszy od pierwszej kadencji, przez 10 lat członek Śląskiej Fundacji Reumatologicznej. Od 1980 r. członek Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” Mieszkańców Goczałkowic oraz Komitetu Rozbudowy Szkoły, dzięki któremu na terenie gminy rozpoczęła działalność Filia SP nr 1, późniejsza SP nr 2. Przez wiele lat opiekował się zabytkową kapliczką Uzdrawienia Chorych w miejscowym uzdrowisku, był też pasjonatem hodowli gołębi pocztowych. W 2002 r. zdobył II miejsce w sportowym wydarzeniu „Locie Narodowym z Watykanu dla Uczczenia Rocznicy Pontyfikatu Jana Pawła II”. W 2010 r. uchwałą Rady Gminy za zasługi dla miejscowości otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Goczałkowic (zdj. nr 33).

KRZYSZTOF KANIK – urodzony w 1957 r. w Wilkowicach, zmarł w 2011 r. w Pszczynie, wieloletni wójt gminy, działacz społeczny. Absolwent Politechniki Śląskiej w Gliwicach Wydział Mechaniczno-Hutniczy. Z samorządem gminy Goczałkowice-Zdrój związany od 1 kwietnia 1994 r., kiedy to objął stanowisko kierownika Referatu Transportu, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Od września tego samego roku powołany został na stanowisko zastępcy wójta. Funkcję wójta gminy pełnił nieprzerwanie od 9 listopada 1998 r. Wybrany w 2010 r. na kolejną kadencję,

ZDJĘCIE NR 28 | **JERZY WYCISK**
HONOROWYM OBYWATELEM
W 2004 ROKU

ZDJĘCIE NR 29 | **KS. HENRYK BURCZYK,**
JAKO TRZECI OTRZYMAŁ
TYTUŁ HONOROWEGO OBYWATELA

ZDJĘCIE NR 30 | **WINCENTY MŁODZIK**
HONOROWY OBYWATEL

ze względu na zły stan zdrowia, nie podjął obowiązków zawodowych. W latach 1994-2002 radny gminy Goczałkowice-Zdrój. Założyciel i wieloletni prezes Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Archidiecezji Katowickiej – Koło Parafialne przy Parafii św. Jerzego, wiceprezes TSG „Inicjatywa” oraz członek rady parafialnej funduszu stypendialnego. Odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Brązowym Krzyżem Zasługi, Brązowym Medalem „Za zasługi dla obronności kraju”, Srebrnym Medalem „Za zasługi dla Pożarnictwa”. W listopadzie 2011 r. pośmiertnie odznaczony przez Radę Gminy tytułem Honorowego Obywatela Goczałkowic (zdj. nr 34).

ŁUCJA FIJOŁ – urodzona w 1934 r. w Goczałkowicach-Zdroju, działaczka społeczna. W latach 60. XX wieku zaangażowała się w działalność Koła Gospodyń Wiejskich. Od 1996 r. pełni funkcję jego przewodniczącej. W ramach pracy w KGW pomagała w organizowaniu uroczystości gminnych i parafialnych takich jak: festyny, dożynki, biesiady, zabawy karnawałowe, pielgrzymki itp. Członkini Zespołu Folklorystycznego Goczałkowice, z którym zdobywa liczne nagrody i wyróżnienia. W listopadzie 2011 r. Rada Gminy przyznała jej tytuł Honorowego Obywatela Goczałkowic, który wręczono w 2012 r. w ramach obchodów 20-lecia gminy (zdj. nr 34).

ZDJĘCIE NR 31 | WIESŁAWA KORZENIOWSKA
ODBIERA TYTUŁ HONOROWEGO OBYWATELA

ZDJĘCIE NR 32 | ŁUCJA GŁĘB
HONOROWYM OBYWATELEM

ZDJĘCIE NR 33 | ZBIGNIEW MOLA OTRZYMUJE TYTUŁ HONOROWEGO OBYWATELA

KAZIMIERZ INGRAM – urodzony w 1941 r. w Chrobrowie, absolwent Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu Wydział Matematyczno-Fizyczny. Z Goczałkowicami związany od lipca 1981 r. W latach 1981-1992 dyrektor i nauczyciel matematyki w Szkole Podstawowej nr 8 w Goczałkowicach-Zdroju. Od 1989 r. aktywny działacz na rzecz powołania samodzielnej gminy. Współorganizator i przewodniczący Komitetu Obywatelskiego NSZZ „Solidarność” w Goczałkowicach. W latach 1990-1992 radny i wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Pszczynie. Następnie w latach 1992-1994 pierwszy wójt Gminy Goczałkowice-Zdrój, a w latach 1994-2000, aż do przejścia na emeryturę, członek Zarządu Gminy, radny oraz dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II. Odznaczony Złotą Odznaką „Za zasługi w zwalczaniu powodzi”. 15 czerwca 2015 r. z okazji 15-lecia Gminy Goczałkowice-Zdrój został uhonorowany medalem okolicznościowym przez wójta Krzysztofa Kanika, a 1 czerwca 2012 r. w ramach 20-lecia gminy tytułem Honorowego Obywatela Goczałkowic (zdj. nr 34).

JERZY SODZAWICZNY – urodzony w 1943 r. w Katowicach, zmarł w 2022 w Goczałkowicach-Zdroju. Od roku 1972 do 1993 pracował w Rolniczych Spółdzielniach Produkcyjnych na stanowiskach kierowniczych (do funkcji prezesa włącznie). Był zaangażowany w pracę społeczną na rzecz Goczałkowic-Zdroju w Ludowym Klubie Sportowym i Ochotniczej Straży Pożarnej, gdzie przez wiele lat pełnił funkcję prezesa. Członek prezydium Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Pszczynie. Z ramienia LKS był delegatem do Śląskiego Związku Piłki Nożnej w funkcji wiceprzewodniczącego Komisji Rewizyjnej w Katowicach; wieloletni sędzia meczów piłki nożnej (przeprowadził ponad 200 zawodów). Odznaczony licznymi medalami resortowymi, sportowymi i strażackimi oraz Państwowym Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi. Radny Powiatowy w latach 2018-2022. W roku 2013 uchwałą Rady Gminy w uznaniu za zasługi dla miejscowości otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Goczałkowic (zdj. nr 35).

STANISŁAW HOCHUŁ – urodzony w 1935 r. w Goczałkowicach-Zdroju, artysta-rzeźbiarz, absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie Wydział Rzeźby oraz rocznego Studium Pedagogicznego przy akademii. W roku 1966 rozpoczął pracę dydaktyczną na Wydziale Grafiki w Katowicach (ówczesnej filii Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie), najpierw jako asystent, a w latach 1984-2001 starszy wykładowca (do 2000 r. kierownik Pracowni Rzeźby). Od roku 1962 członek Związku Polskich Artystów Plastyków. Uczestnik licznych wystaw oraz konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych. Do jego ważniejszych prac można zaliczyć: płaskorzeźbę „Rozstrzelanie” na ścianie straceń w Olsztynie k/Częstochowy, pomniki: Ofiar Katynia w Katowicach, Maksa Kolbego patrona energetyków na terenie elektrowni w Łaziskach, św. Walentego w Toruniu, rzeźbę „Utopiec” na rynku w Bieruniu, a także liczne rzeźby sakralne w kościołach m.in.: Katowic, Rybnika, Goleniowa, Gostyni, Sosnowca czy Ukrainy. Pośród małych form rzeźbiarskich warto wspomnieć o pamiątkowych i okolicznościowych medalach, statuetkach m.in. „Żubr” oraz „Laur Przedsiębiorczości” Starosty Pszczyńskiego. W Goczałkowicach jego autorstwa można podziwiać fontannę „Ryby” w centrum uzdrowiska,

ZDJĘCIE NR 34 | ŁUCJA FIJOŁ, KAZIEMIERZ INGRAM ORAZ ŻONA KRZYSZTOFA KANIKA

ZDJĘCIE NR 35 | JERZY SODZAWICZNY HONOROWYM OBYWATELM

ZDJĘCIE NR 36 | STANISŁAW HOCHUŁ ORAZ RODZICE ŁUKASZA PISZCZKA

rzeźbę św. Jerzego (dawniej umieszczoną w ołtarzu głównym kościoła parafialnego) oraz Chrystusa Ukrzyżowanego (w przedsionku kościoła parafialnego), tablicę pamiątkową byłej Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II (obecnie siedziba goczałkowickich instytucji kultury i OPS). Odznaczony Srebrnym oraz Złotym Krzyżem Zasługi oraz Medalem Gólgoty Wschodu. W 2017 r. w trakcie obchodów 25-lecia gminy odebrał tytuł Honorowego Obywatela Goczałkowic (zdj. nr 36).

ŁUKASZ PISZCZEK – urodzony w 1985 r. w Czechowicach-Dziedzicach, reprezentant Polski w piłce nożnej. Swoje pierwsze kroki na boisku stawiał w drużynie LKS Goczałkowice-Zdrój, którą reprezentował w latach 1992-2001. W późniejszym czasie związany m.in. z: Gwarkiem Zabrze, z którym zdobył Mistrzostwo Polski Juniorów Starszych oraz Zagłębiem Lubin, gdzie jako jeden z najlepszych strzelców ligi wywalczył Mistrzostwo Polski. W 2004 r. w wieku 19 lat podpisał kontrakt z Herthą Berlin, a w 2010 r. z Borussią Dortmund, gdzie święcił największe sukcesy m.in. dwukrotnie Mistrzostwo Niemiec i zwycięstwo w Pucharze Niemiec. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu okrzyknięty jednym z najlepszych bocznych obrońców w Europie. W latach 2007 - 2019 piłkarz polskiej reprezentacji narodowej, w której rozegrał 66 spotkań. Założyciel fundacji Akademia Łukasza Piszczka w Goczałkowicach-Zdroju. W 2017 r. w trakcie obchodów 25-lecia gminy został mu nadany tytuł Honorowego Obywatela Goczałkowic, który w jego imieniu odebrali rodzice (zdj. nr 36).

(Tekst dotyczący biogramów Honorowych Obywateli Goczałkowic opracowany został przez Gminny Ośrodek Kultury przy wykorzystaniu źródeł: „Goczałkowicki słownik biograficzny” t. I (2012) i II (2019), red. Wiesława Korzeniowska; „Wnioski o nadanie tytułu Honorowego Obywatela Gminy Goczałkowice-Zdrój”.)

OŚWIATA, KULTURA, SPORT I INNE DZIEDZINY ŻYCIA SPOŁECZNEGO

Wraz z postępującym rozwojem miejscowości, samorządem jako jednostką sprawczą, dostrzegającą nie tylko konieczność zaspokajania podstawowych i koniecznych potrzeb społeczności swojej gminy, zwiększając się możliwości dla rozwoju oświaty, kultury czy sportu. O statusie społecznym i wizerunkowym wsi stanowią bowiem nie tylko osiągnięcia gospodarcze, ale także sukcesy w pozostałych dziedzinach życia społecznego.

Z perspektywy 30 lat wynika, że władze gminy Goczałkowice-Zdrój dokładały starań, aby ten wizerunek gminy nie tylko zasobnej, ale światłej i otwartej, był coraz lepszy. Poszczególne jednostki, instytucje i placówki podejmowały własne inicjatywy w tym zakresie, a także wspierały propozycje oddolne, co w efekcie przynosiło pozytywne rezultaty, spełniało też oczekiwania społeczne.

Od początku działalności samorządowej za jedno z najważniejszych zadań uważano poprawę stanu bazy oświatowej i warunków nauczania dzieci. Szkolnictwo (wg „Goczałkowice Zdrój. Monografia historyczna” pod red. W. Korzeniowskiej) posiada w Goczałkowicach wielowiekową tradycję.

Pierwsza wzmianka o szkole pochodzi z 1625 r., a informacja z roku 1818 mówi, że w Goczałkowicach 55 dzieci (na 96 w wieku szkolnym) regularnie uczęszczało na lekcje. Rok później wybudowano w miejsce starej, nową, też drewnianą szkołę (obok kościoła parafialnego), z jednoizbową klasą lekcyjną, druga izba przeznaczona była dla nauczyciela. Murowana szkoła została wystawiona w 1870 r., dzieci uczyły się w niej aż do II wojny światowej. Zajęcia odbywały się także w nowym budynku oddanym do użytku w 1913 r. (zdj. nr 37). System organizacji szkoły ulegał przeobrażeniom – szkoła 3-klasowa zmieniła się w 4-klasową, w 1912 r. w 6-klasową, a w okresie międzywojennym na 7-klasową. Aż do I wojny w Goczałkowicach nauczało do pięciu nauczycieli. W 1936 r. liczba ta wzrosła do dziesięciu, a w 1939 r. do osiemnastu. W styczniu 1937 r. w budynku starej szkoły otwarto pierwsze

ZDJĘCIE NR 37 | BUDYNEK STAREJ SZKOŁY PRZY KOŚCIELE PARAFIALNYM

ZDJĘCIE NR 38 | BUDYNEK NOWEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NA ZDJĘCIU Z 1953 R.

w dziejach miejscowości przedszkole. W roku 1954 otwarto nowy budynek szkolny (zdj. nr 38).

W latach 50. i niemal całych 60. liczba dzieci w wieku szkolnym nie przekraczała 500, wraz z rokiem 1968 wzrosła do 720 i w zasadzie w latach następnych nie spadła poniżej tej liczby. W 1976 r. rosnąca liczba uczniów sprawiła, że naukę organizować musiano na dwie zmiany i lekcje odbywały się do późnych godzin popołudniowych. Tym samym ponownie zaczęto myśleć o rozbudowie szkoły lub budowie dodatkowego budynku.

W momencie usamodzielnienia się miejscowości zamysł ten wdrożono w życie.

W 1992 r. w budynku sanatoryjnym „Górnik” (dawny budynek „Spółki Brackiej”) otwarto filię Szkoły Podstawowej nr 1 (przed zmianą ustroju Szkoły Podstawowej nr 8), która w 1993 r. przekształciła się w samodzielną jednostkę – Szkołę Podstawową nr 2. W 1998 r. placówce tej, staraniem grona pedagogicznego i rodziców, nadano imię Jana Pawła II. Uroczystościom przewodził ówczesny metropolita katowicki ks. abp. Damian Zimoń. Szkole przekazano poświęcony sztandar wykonany przez Łucję Wojtyłę – siostrę salwatoriankę z miejscowego zgromadzenia, odstonięto też pamiątkową tablicę autorstwa artysty rzeźbiarza Stanisława Hochuła.

W sierpniu 2009 r. ze względu na spadek liczby uczniów i wysokie koszty utrzymania wszystkich placówek oświatowych, a także trudności kadrowe, szkoła zakończyła swoją działalność. Na przestrzeni niespełna 20 lat obowiązki dyrektora w SP 2 pełnili kolejno: Lidia Drażyk, Kazimierz Ingram (długoletnio), Beata Hanzlik, Krzysztof Rozmus, Agnieszka Komraus i Jolanta Bukowczan (zdj. nr 39).

Wraz z rozpoczęciem pracy niezależnej gminy, aż do roku 2006 w SP nr 1 dyrektorem był Józef Pabin. Kolejno funkcję tę pełnili: Beata Hanzlik, Eugeniusz Machoń oraz Beata Smolarek (do dziś). W 2003 r. szkoła obchodziła jubileusz 50-lecia oddania budynku do użytku, a w maju 2014 r. 60-lecia istnienia (zdj. nr 40 i 41).

W 1994 r., czyli już w dwa lata po odzyskaniu suwerenności, nowe władze w celu zapewnienia uczniom z za DK1 bezpieczeństwa w drodze do szkoły, uruchomiły bezpłatny linię autobusową, która po kilku latach objęła dowozem szkolnym niemalże wszystkie dzieci w gminie.

W 1999 r. gmina po odgórnej reformie, przejęła pieczę nad znajdującymi się na jej terenie placówkami oświatowymi. W tym samym czasie w kraju wprowadzono 6-letnią szkołę podstawową i 3-letnią szkołę gimnazjalną. I tak, 1 września pod dyrekcją Beaty Smolarek w Goczałkowicach-Zdroju rozpoczyna pracę gimnazjum. Na potrzeby jego działalności, wstępnie udostępniono trzy sale lekcyjne na II piętrze SP nr 1, równocześnie podejmując decyzję o konieczności budowy odrębnego budynku. W 2002 r. w bezpośrednim sąsiedztwie zmodernizowanej szkoły podstawowej nastąpiło uroczyste otwarcie nowej, nowoczesnie wyposażonej siedziby placówki. Na przestrzeni 15 lat, wspólnym wysiłkiem dyrektorów, rady pedagogicznej, uczniów i rodziców, przy przychylności władarzy Gminy budowano wartościowy wizerunek szkoły w środowisku (zdj. nr 42).

ZDJĘCIE NR 39 | TABLICA UPAMIĘTNIAJĄCĄ SZKOŁĘ PODSTAWOWĄ NR 2

Pojawiły się pierwsze osiągnięcia naukowe i sportowe na poziomie powiatu i województwa. Miały miejsce imprezy organizowane dla środowiska, takie jak: spektakle koła teatralnego, giełda szkół ponadgimnazjalnych, konkurs ortograficzny o tytuł Mistrza Ortografii Ziemi Pszczyńskiej, rozpoczęła się współpraca z Uniwersytetem Śląskim i Kolegium Nauczycielskim. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu wielu ludzi z różnych środowisk udało się stworzyć szkołę ambitną, przyjazną uczniom i rodzicom, bezpieczną, umożliwiającą rozwijanie zdolności i zainteresowań, współpracującą ze środowiskiem lokalnym. Gimnazjum otrzymało miano przyjaznego praktykantom. Co roku w jego murach tajniki profesji nauczycielskiej zgłębiali na praktykach studenci różnych uczelni. Wiedza i doświadczenie nauczycieli przełożyły się na wysokie wyniki egzaminów gimnazjalnych (zdj. nr 43).

W 2017 r. gimnazja zostały zlikwidowane. 1 września dzieci rozpoczęły naukę w SP nr 1 z oddziałami gimnazjalnymi, a Rada Gminy podjęła uchwałę o utworzeniu jednej szkoły w gminie. Dyrektorem została Beata Smolarek, która przez 18 lat pełniła tę samą funkcję w likwidowanej placówce. Dzięki połączeniu budynków szkoły podstawowej i gimnazjum dla uczniów dostępne stały się bogato wyposażone pracownie dydaktyczne. Szkołę podzielono na 3 sektory. Dla usprawnienia pracy i komfortu rodziców wdrożono dziennik elektroniczny, a szkoła zyskała nowe logo. W graficznym symbolu połączono barwy obydwu placówek, które w naturalny sposób wytworzyły skrzydła popularnego w Goczałkowicach ptaka – jerzyka.

ZDJĘCIE NR 40 | SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 OBECNIE

ZDJĘCIE NR 41 | GRONO PEDAGOGICZNE PRZED ODNOWIONĄ SZKOŁĄ 2003 R.

ZDJĘCIE NR 42 | UROCZYSTE OTWARCIE NOWEGO BUDYNKU GIMNAZJUM

ZDJĘCIE NR 43 | SIEDZIBA GIMNAZJUM DO 2017 ROKU

ZDJĘCIE NR 44 | PIERWSI 6-LATKOWIE W MURACH SP 1

ZDJĘCIE NR 45 | OBCHODY 80-LECIA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

W czasie kiedy gimnazjum świętowało jubileusz 40-lecia, szkoła podstawowa szykowała się na kolejne zmiany. Od września 2009 r. naukę w jej murach rozpoczęła pierwsza grupa pierwszoklasistów w wieku 6 lat. Do ich dyspozycji oddano trzy sale, które umożliwiały dzieciom wygodne warunki do nauki, ale również do zabawy i wypoczynku (zdj. nr 44).

Do SP nr 1 w roku szkolnym 2021/2022 uczęszczało 530 uczniów, kadra pedagogiczna wyniosła 60 osób. Grono uczniów w roku 30-lecia gminy powiększyło się o 27 dzieci z objętej wojną Ukrainy.

Na terenie Goczałkowic działają również dwa czteroodziałowe przedszkola. Już w 1945 r. nastąpiła reaktywacja przedwojennej placówki, która borykając się z problemami lokalowymi dopiero w latach 50. znalazła siedzibę przy ul. Szkolnej, obok budynku OSP. W 1973 r. po nabyciu prywatnej nieruchomości przeniesiono je na ul. Prusa (dawniej Publiczne Przedszkole nr 2), jednak ze względu na coraz większe zapotrzebowanie, ponownie otwarto stary budynek, w którym do chwili obecnej mieści się Publiczne Przedszkole nr 1. Z kolei w marcu 2022 r. do nowej siedziby, wybudowanej w bezpośrednim sąsiedztwie hali sportowej i szkoły przeniosło się Przedszkole nr 2, które ze względów technicznych musiało opuścić dawne mury.

W 2017 r. w gminie Goczałkowice-Zdrój obchodzono 80-lecie wychowania przedszkolnego (zdj. nr 45).

W jednostkach przedszkolnych w 2022 r. uczyło się łącznie 198 dzieci oraz 15 zza wschodniej granicy. Grono nauczycieli wynosiło 25 osób (14 w przedszkolu nr 1 oraz 11 w przedszkolu nr 2).

Oprócz placówek publicznych na terenie gminy w trakcie minionego 30-lecia swoją działalność rozpoczęły również niepubliczne placówki oświatowe. Należą do nich żłobek „Cherubinek” prowadzony przy Klasztorze Sióstr Salwatorianek, żłobek i przedszkole „Maja”, przedszkole „Przygoda” oraz przedszkole i szkoła CETiR.

Kwestie administracyjne, kadrowe oraz księgowe związane z działalnością placówek oświatowych przez lata były nadzorowane bezpośrednio przez Urząd Gminy. Dopiero w 2006 r. powołano Gminny Zespół Oświaty, którego kierownikiem został Krzysztof Turoń. Jednostka funkcjonowała do 2017 r. Wraz z jej zamknięciem utworzono komórkę przy szkole podstawowej, która przejęła jego dotychczasowe obowiązki.

Na podsumowanie pracy 30 lat samorządu w dziedzinie oświaty, dużym wyróżnieniem dla gminy było zajęcie w 2022 r. I miejsca w ogólnopolskim rankingu „Miejsce edukacyjnych szans” w kategorii gmin wiejskich za lata 2020-2021 (o miejscu decydowały wyniki uczniów na egzaminie ósmoklasisty oraz odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych edukacją przedszkolną).

Działalność kulturalna w gminie w ostatnim 30-leciu wiąże się przede wszystkim z istnieniem dwóch instytucji kultury: Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Gminnego Ośrodka Kultury.

Początków biblioteki należy szukać już w latach powojennych. W 1948 r. w Domu Zdrojowym otwarto skromną wypożyczalnię książek. Jej pierwszą kierowniczką została Helena Bernhard, a ostatnią Jadwiga Król, która funkcję dyrektora, najpierw pszczyńskiej filii, a następnie niezależnej placówki, pełniła w latach 1987-2014. Na przestrzeni kolejnych lat instytucja zmieniała swoją siedzibę. Mieściła się m.in. w budynku szkoły, OSP, a docelowo w 2008 r. została przeniesiona do budynku „Górnik”, ówczesnej siedziby Szkoły Podstawowej nr 2. W roku 2015 decyzją lokalnych władz Gminna Biblioteka Publiczna przeszła pod zarząd Gminnego Ośrodka Kultury. Obecnie dysponuje księgozbiorem w liczbie około 16 tys. woluminów oraz 215 audiobooków, prenumeruje czasopisma oraz kładzie duży nacisk na wprowadzanie licznych udoskonaleń na miarę XXI wieku. Goczałkowska biblioteka na co dzień dba o rozwój czytelnictwa na terenie gminy. Aranżuje spotkania autorskie, warsztaty tematyczne, kursy językowe i imprezy kulturalne. Współpracuje z miejscowymi placówkami oświatowymi, a także cyklicznie włącza się w międzynarodowe akcje biblioteczne m.in. „Cała Polska czyta dzieciom”, „Narodowe Czytanie”, „Tydzień bibliotek” itp.

W czerwcu 2013 r. w Ogrodach Pokazowych Kapiasa biblioteka świętowała 65-lecie istnienia. W czasie tych uroczystości młodzież z koła bibliotecznego przy Gimnazjum przygotowała „Ogrodowe spotkania z literaturą”, a dyrektorka biblioteki Jadwiga Król odebrała Odznaczenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Order „Zasłużony dla kultury polskiej”. Pięć lat później jubileusz 70-lecia obchodzono już w nowej siedzibie (zdj. nr 46).

Historia założenia najpierw Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji, a od 2005 r. Gminnego Ośrodka Kultury związana jest bezpośrednio z powołaniem do życia niezależnej gminy Goczałkowice-Zdrój (według ustawy prowadzenie działalności kulturalnej jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym). Wieloletnim dyrektorem placówki była Małgorzata Paszek, która po podziale instytucji na GOK i GOSiR swoją funkcję pełniła do 2008 r. Wraz z odejściem na emeryturę stanowisko przejęła Zofia Szołdra.

W listopadzie 2009 r. Gminny Ośrodek Kultury otrzymał w administrację budynek „Górnik”, który kilka miesięcy wcześniej opuściła Szkoła Podstawowa nr 2. Wraz z przeprowadzką rozpoczął się długi i żmudny proces adaptacji obiektu na potrzeby funkcjonowania gminnych instytucji kultury – GOK-u i przeniesionej rok wcześniej biblioteki (zdj. nr 47).

Dzięki znacznym nakładom finansowym pochodzącym w dużej mierze ze środków unijnych (ostatnie, kompleksowe prace w ramach realizacji projektu pt. Re-

ZDJĘCIE NR 46 | SPOTKANIE AUTORSKIE W BIBLIOTECE

ZDJĘCIE NR 47 | SIEDZIBA GMINNEGO OŚRODKA KULTURY, GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
ORAZ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W GOCZAŁKOWICACH- ZDROJU

witalizacja fragmentu przestrzeni publicznej w Goczałkowicach-Zdroju przy ul. Uzdrowskiej – remont zdewastowanego budynku „Górnik” przeprowadzono w 2018 r.), udało się stworzyć funkcjonalne i estetyczne centrum życia kulturalnego gminy.

Działalność Gminnego Ośrodka Kultury obejmuje szereg inicjatyw, ciekawą i innowacyjną ofertę kulturalno-edukacyjną. Skierowana jest do różnych grup wiekowych i środowiskowych, dotyczy zagospodarowania wolnego czasu oraz doskonalenia umiejętności poprzez cykliczne warsztaty stacjonarne z zakresu sztuk plastycznych, muzyki, tańca itp.

Trzon aktywności GOK-u stanowią doroczne imprezy plenerowe, najistotniejsze pod względem wizerunkowym przedsięwzięcia instytucji.

W czasie obchodów 670-lecia gminy w 1997 r. po raz pierwszy zorganizowane zostały Dni Goczałkowic – doroczne, dwudniowe święto gminy, w ramach którego odbywają się występy artystyczne, zarówno lokalnych muzyków, dzieci i młodzieży miejscowych placówek oświatowych, jak i gwiazd większego formatu. Na goczałkowickiej scenie na przestrzeni lat zaprezentowali się m.in. Krzysztof Krawczyk, Golec uOrkiestra, Rafał Brzozowski, Robert Janowski, Kabaret Rak, Kabaret Smile, Kabaret Łowcy Kropka B i wielu innych. Imprezie od 2008 r. towarzyszy autorska gra plenerowa „Rodzinne potyczki”. Od 2020 r. Dni Goczałkowic, po dwóch latach pandemii COVID-19, zmieniały swój charakter. Z dużego, masowego przedsięwzięcia, przybrały formę mniejszych, plenerowych koncertów i wydarzeń artystycznych (zdj. nr 48).

Innym, niezwykle ważnym dla lokalnej społeczności wydarzeniem są Gminne Dożynki – tradycyjne święto rolników, któremu towarzyszy uroczysta msza św., korowód maszyn gospodarczych, wystawa płodów rolnych oraz festyn wraz z zabawą taneczną. Uroczystość posiada ludowo-obrzędowy charakter, a jej najważniejszym symbolem jest korona oraz chleb dożynkowy (zdj. nr 49).

W 2013 r. do grona imprez kulturalnych dołączyły dwa autorskie projekty GOK-u. Pierwszy to organizowany do 2018 r. (przy współpracy z miejscowym uzdrowiskiem) majowy Festiwal Piosenki Jacka Lecha, popularnego w latach 60. i 70. XX w. polskiego wokalisty. Drugi to Festiwal Róż – dwudniowa impreza, która zwyczajowo zaplanowana jest na pierwszy weekend lipca. Jej meritum związane jest z bogatą tradycją hodowli kwiatów ciętych, zwłaszcza róż w Goczałkowicach-Zdroju. W ramach festiwalu aranżowana jest wystawa kilkudziesięciu gatunków roślin, dostępne są pokazy i warsztaty florystyczne, stoiska tematyczne, przegląd chórów oraz występy artystyczne gwiazd. Organizator na przestrzenie lat zaprosił do współpracy Alicję Majewską i Włodzimierza Korcza, Jacka Wójcickiego, Zbigniewa Wodeckiego, Annę Jurkiewicz, Janusza Radka, Stanisława Sojkę, Zespół Avokado, Kubę Badacha i innych. Początkowo impreza odbywała się w obrębie pawilonów sanatoryjnych uzdrowiska, obecnie zlokalizowana jest na terenie zre-

ZDJĘCIE NR 48 | WYSTĘP DZIECI NA DNIACH GOCZAŁKOWIC W 2018 ROKU

ZDJĘCIE NR 49 | ZESPÓŁ FOLKLORYSTYCZNY GOCZAŁKOWICE
NA GMINNO-POWIATOWYCH DOŻYŃKACH W 2014 R.

witalizowanego Parku Zdrojowego i budynku Starego Dworca. W 2023 r. festiwal będzie obchodził jubileusz 10-lecia, przesunięty o rok ze względu na pandemię (zdj. nr 50).

Do mniejszych wydarzeń o charakterze plenerowym zaliczyć należy również Majówkę – rodzinny festyn przed siedzibą Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej, który z biegiem lat przekształcił się w piknik organizowany w czerwcu z okazji rozpoczęcia wakacji. Dodatkowo, od 2020 r. odbywa się objazdowy Dzień Dziecka, w ramach którego ulicami gminy przejeżdża bajkowy meleks z atrakcjami dla najmłodszych.

Koncerty to kolejny, niezwykle istotny element w działalności GOK-u. Wśród nich na pierwszy plan wysuwa się świąteczno-noworoczny koncert w kościele parafialnym. 6 stycznia w goczałkowickiej świątyni goszczono wielu wybitnych artystów i zespołów. Pośród nich znalazła się wspomniana już Alicja Majewska z Włodzimierzem Korczem, zespół Universe, Zespół Pieśni i Tańca Śląsk, zespół Turnioki, Chór Reprezentacyjny Wojska Polskiego i inni artyści czy zespoły. Do tego zacnego grona należy zaliczyć także lokalny chór parafialny Semper Communio, który wielokrotnie uświetnił swym występem to wyjątkowe wydarzenie (zdj. nr 51).

Innym cyklicznym koncertem w kalendarzu imprez kulturalnych jest patriotyczna wieczornica z okazji Narodowego Święta Niepodległości, organizowana w siedzibie instytucji. W 2019 r. z okazji jubileuszu 100-lecia Powstań Śląskich miał miejsce koncert w Ogrodach Pokazowych Kapias. Do tego dochodzą liczne przedsięwzięcia okazjonalne, organizowane podczas różnorodnych świąt i jubileuszy.

Ponadto, od 1998 r. instytucja czynnie wspiera fundację Jurka Owsiaka. Każdorazowo w ramach kolejnych finałów Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy na terenie Goczałkowic-Zdroju odbywa się kwesta pieniędzy do puszek oraz koncert, połączony z licytacją przeznaczonych na ten cel darów.

Działalność Gminnego Ośrodka Kultury to także wyjazdy kulturoznawcze. W trakcie wakacji odbywają się jednodniowe rodzinne wyprawy turystyczne szlakami południowej Polski, organizowane są wyjazdy do kina i teatru. Aranżowane są też okazjonalne warsztaty i półkolonie – wszystko po to, aby stworzyć atrakcyjną propozycję wypoczynku.

Ciekawą ofertą w kulturalnych przedsięwzięciach, zarówno GOK-u jak i biblioteki, są konkursy plastyczne, czytelnicze i recytatorskie, jak „Portret Mojej Mamy”, „Święta Bożego Narodzenia w moim domu, gminie, regionie”, wielkanocny konkurs na najpiękniejszą pisanekę, wakacyjne konkursy czytelnicze oraz reaktywowane po kilkuletniej przerwie Święto Polskiej Niezapominajki, współorganizowane przez Ogrody Pokazowe Kapias, którego znaczenie związane jest z ocaleniem od zapomnienia ważnych dla nas chwil, miejsc i ludzi. Do wartościowych inicjatyw GOK-u

ZDJĘCIE NR 50 | WYSTAWA KWIATÓW NA FESTIWALU RÓŻ

ZDJĘCIE NR 51 | KONCERT ŚWIĄTECZNY CHÓRU PARAFIALNEGO
SEMPER COMMUNIO W KOŚCIELE PARAFIALNYM

zaliczyć należy też niezwykle popularny w powiecie pszczyńskim konkurs gwarowy „Pogodejmy po naszymu”, skierowany do uczniów klas II i III szkół podstawowych oraz konkurs recytatorski „Jesteśmy jedną rodziną”.

Gminny Ośrodek Kultury na co dzień współpracuje z lokalnymi zespołami, które aktywnie działają na rzecz rozwoju kultury i mają swój udział w licznych imprezach na terenie gminy. Należy do nich założony w 1996 r. chór parafialny „Semper Communio”, prowadzony przez Edytę Wrone. Chór bierze udział w festiwalach oraz przeglądach, zdobywając wyróżnienia i nagrody, koncertując w kraju, a także za granicą. W 2021 r., w trakcie jubileuszu 25-lecia, uzyskał Nagrodę Starosty Pszczyńskiego w Dziedzinie Kultury. Kolejnym zespołem, który uświetnia gminne uroczystości jest Goczałkowska Orkiestra Dęta (w 2015 r. obchodziła jubileusz 100-lecia). Przez wiele lat jej kapelmistrzem był Rudolf Kuska, obecnie orkiestrę prowadzi Grzegorz Paszek.

Z kolei kulturę regionalną pielęgnuje Zespół Folklorystyczny Goczałkowice założony w 1953 r. przez panie zrzeszone w Kole Gospodyń Wiejskich. Zespół bierze udział w konkursach, spotkaniach folklorystycznych i imprezach okolicznościowych. Jednym z jego ostatnich sukcesów było zajęcie III miejsca w XXI Suszeckiej Jesieni Kulturalnej w 2021 r. oraz III miejsce w XXVIII Międzynarodowym Przeglądzie Zespołów Regionalnych „Złoty Kłos” w Zebrzydowicach. Zespół w 2022 r. podobnie, jak chór, został laureatem Nagrody Starosty Pszczyńskiego w Dziedzinie Kultury (zdj. nr 52).

Wśród najmłodszych, tradycje regionalne przypominał zespół „Goczolki”, założony przy Szkole Podstawowej nr 2 w roku szkolnym 1992/1993, prowadzony przez Zofię Żelazo i Marię Muras. „Goczolki” odnosiły sukcesy na krajowych i międzynarodowych przeglądach folklorystycznych.

O kultywowanie dziedzictwa historycznego „małej ojczyzny” dba Stowarzyszenie Miłośników Goczałkowic, które w 2017 r. w uzdrowskim pawilonie „Wrzos” otworzyło Muzeum Regionalne, prezentujące artefakty i zbiory związane z dziejami uzdrowiska i całej miejscowości. W 2017 r. instytucja zorganizowała I Goczałkowską Noc Muzeów.

Działalność kulturalna to także działalność wydawnicza. Na przestrzeni minionych 30 lat udało się opublikować kilka ciekawych pozycji traktujących o miejscowości.

Najistotniejszą z pośród nich jest wydane w 1996 r. opracowanie pod red. Wiesławy Korzeniowskiej pt. „Goczałkowice Zdrój. Monografia historyczna”. Do zespołu przygotowującego książkę należeli: Wiesława Korzeniowska, Joanna Szczepańczyk, Małgorzata Tomczykiewicz, Barbara Sopot-Zembok, Irena Sroka, Grzegorz Paszek oraz Zbigniew Gieroń. Promocja monografii odbyła się w czasie obchodów pierwszych Dni Goczałkowic.

W 2006 r. ukazała się książka Grzegorza Furczyka pt. „Goczałkowice Zdrój na pocztówkach, pamiątkach, zdjęciach”, a w 2007 r. bogato ilustrowany album „Szlakiem zabytków sakralnych”, w którym zaprezentowano przydrożne krzyże i kapliczki Goczałkowic.

ZDJĘCIE NR 52 | ZESPÓŁ FOLKLORYSTYCZNY NA V DNIACH GOCZAŁKOWIC 2002 R.

ZDJĘCIE NR 53 | PROF. WIEŚŁAWA KORZENIOWSKA PODCZAS PROMOCJI
I TOMU GOCZAŁKOWICKIEGO SŁOWNIKA BIOGRAFICZNEGO

ZDJEŃCIE NR 54 | ZAWODY WĘDKARSKIE Z OKAZJI DNIA DZIECKA NA STAWIE RONTOK

ZDJEŃCIE NR 55 | II OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL FOTOGRAFII OJCZYSTEJ W GOCZAŁKOWICACH

ZDJĘCIE NR 56 | QUIZ RODZINNY Z OKAZJI SETNEJ ROCZNICY ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

ZDJĘCIE NR 57 | PIKNIK W RAMACH REALIZACJI PROJEKTU „INTEGRACJA-TOLERANCJA”

W 2012 r. z okazji 20-lecia gminy wydany został I tom „Goczałkowickiego Słownika Biograficznego”, również pod redakcją prof. Wiesławy Korzeniowskiej, a siedem lat później, w 2019 r., ukazał się jego II tom. Autorami biogramów byli m.in. Wiesława Korzeniowska, Barbara Sopot-Zembok, Danuta Kocurek, Maria Ożarowska (zdj. nr 53).

Ponadto w 2014 r. gmina wydała album „W krainie Goczołka”.

Na okoliczność 30-lecia gminy Gminny Ośrodek Kultury wydał album ze zbiorem zdjęć wybitnych polskich fotografików, podsumowujący wystawę pt. „Na goczałkowickich ścieżkach”.

W 2010 r. z okazji jubileuszu 100-lecia poświęcenia parafii wydana została monografia „100-lecie kościoła św. Jerzego w Goczałkowicach Zdroju” autorstwa ks. Adama Bednarskiego, a w 2016 r. ukazała się pozycja dotycząca Goczałkowic jako kurortu pt. „Uzdrowisko Goczałkowice Zdrój 1856 – 2016” pod redakcją Tomasza Niesyto i Sylwii Walkowicz.

Nieprzerwanie od 1993 r. w gminie ukazuje się czasopismo samorządowe „Wiadomości Goczałkowickie”, którego celem jest rzetelne informowanie mieszkańców o najważniejszych gminnych wydarzeniach i przedsięwzięciach.

W 1992 r. także parafia wydała pierwszy w swojej historii numer pisma parafialnego pt. „Blżej siebie”.

Minione trzy dekady to także współpraca GOK-u ze stowarzyszeniami, które łączą podmioty gospodarcze, samorządy, organizacje pozarządowe oraz osoby fizyczne we wspólnym działaniu na rzecz rozwoju lokalnego: Lokalną Grupą Działania „Ziemia Pszczyńska” oraz Lokalną Grupą Rybacką „Żabi Kraj”. Za ich pośrednictwem udało się wydać kilka publikacji oraz zrealizować szereg ciekawych projektów m.in.: Punkt Informacji Turystycznej, Goczałkowickie Spotkania z Folklorem, Pikniki Rybackie, konkursy wędkarskie z okazji Dnia Dziecka i inne (zdj. nr 54).

Od kilku lat kolorytu lokalnej działalności kulturalnej dodaje środowisko fotografików, które upodobało sobie Goczałkowice-Zdrój jako miejsce spotkań, plenerów i wystaw. Akcję zapoczątkował artysta-fotografik Mieczysław Wielomski, który w 2012 r. zauroczony tutejszymi krajobrazami, uzyskał zgodę na utworzenie galerii w Uzdrowisku, a w 2015 r. z jego inicjatywy powstało Stowarzyszenie „Przeciw Nicości”. W 2016 r. stowarzyszenie przy wsparciu GOK-u zorganizowało I Ogólnopolski Festiwal Fotografii Ojczystej, skupiający artystów z całej Polski (zdj. nr 55).

W 2017 r. gmina Goczałkowice-Zdrój świętowała jubileusz 25-lecia. Przez pięć kolejnych lat w dziedzinie kultury zainaugurowano szereg nowych i ciekawych wydarzeń, dzięki którym wzbogacono dotychczasową ofertę instytucji.

I tak od 2018 r. Goczałkowice, po remoncie Starego Dworca, zyskały niezwykle piękną i efektowną przestrzeń do aranżacji kulturalnych przedsięwzięć: wystaw, prelekcji, pokazów i koncertów.

W 2018 i 2019 roku w gminie świętowano jubileusze wielkich wydarzeń historycznych. Z okazji setnej rocznicy odzyskania niepodległości Polski i wybuchu Po-

wstań Śląskich na hali sportowej odbyły się dwa autorskie, multimedialne quizy rodzinne „Nasza wielka i mała ojczyzna” (zdj. nr 56). Z kolei w 2020 r. świętowano 150-lecie przejazdu przez Goczałkowice pierwszego pociągu. W celu upamiętnienia tego wydarzenia przy Starym Dworcu odbył się uroczysty koncert, połączony z tematyczną prelekcją pt. „Koleją do wód”, wygłoszoną przez dr. Dawida Kellera. Ukoronowaniem jubileuszu było przygotowanie wystawy „O historii kolei”, którą na stałe można oglądać w zabytkowym budynku.

Duże znaczenie dla rozwoju życia kulturalnego w gminie miał realizowany w latach 2018-2020 przez Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury projekt „Integracja – tolerancja”, w ramach którego powołano Klub Seniora oraz Świetlicę Środowiskową dla dzieci i młodzieży (zdj. nr 57).

Według założeń do klubów uczęszczało 20 seniorów i 15 uczniów zamieszkujących tereny rewitalizacyjne gminy. W ramach planowanych działań w Klubie Seniora i świetlicy odbywały się stałe zajęcia tematyczne prowadzone przez wykwalifikowanych instruktorów oraz indywidualne spotkania towarzyskie. Dla uczestników zorganizowano również wycieczki kulturoznawcze. Wartością dodatkową przedsięwzięcia były również zorganizowane w trakcie trwania projektu pikniki plenerowe, których celem była międzypokoleniowa integracja. Po zakończeniu projektu i wykorzystaniu środków unijnych pieczę nad kontynuacją działań w tym zakresie przejął GOK (zdj. nr 58).

Lata 2020-2021 to trudny czas dla wszystkich instytucji kultury. Wprowadzenie stanu epidemiologicznego ograniczyło niemalże wszelkie dotychczasowe pola działania. Pomimo to zarówno GOK, jak i GBP starały się kontynuować swoją pracę za pośrednictwem mediów społecznościowych. Jednym z przedsięwzięć zrealizowanych w tym okresie był internetowy projekt pt. „ Jubileuszowy cykl koncertów – Ludwik van Beethoven i Fryderyk Chopin”, dofinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Istotną dziedziną życia społecznego jest sport, i ma on w Goczałkowicach spore, jeszcze przedwojenne tradycje. Istniejący wtedy klub sportowy, w czasach powojennych został reaktywowany dopiero w 1960 roku jako Ludowy Zespół Sportowy, zmieniający co jakiś czas nazwę, by w końcu stać się Ludowym Klubem Sportowym. W dużej mierze decydował przez wiele lat o sportowych inklinacjach mieszkańców.

Nowy samorząd gminny postawił przede wszystkim na stworzenie infrastruktury umożliwiającej rozwój sportu w wielu aspektach. W 1999 r. podjęto decyzję o budowie hali sportowej i krytej pływalni. We wrześniu 2003 r. otwarto nowoczesną halę sportową, a w listopadzie 2006 r. oddano do użytku krytą pływalnię. Do zarzą-

ZDJĘCIE NR 58 | ZAJĘCIA CERAMICZNE W KLUBIE SENIORA

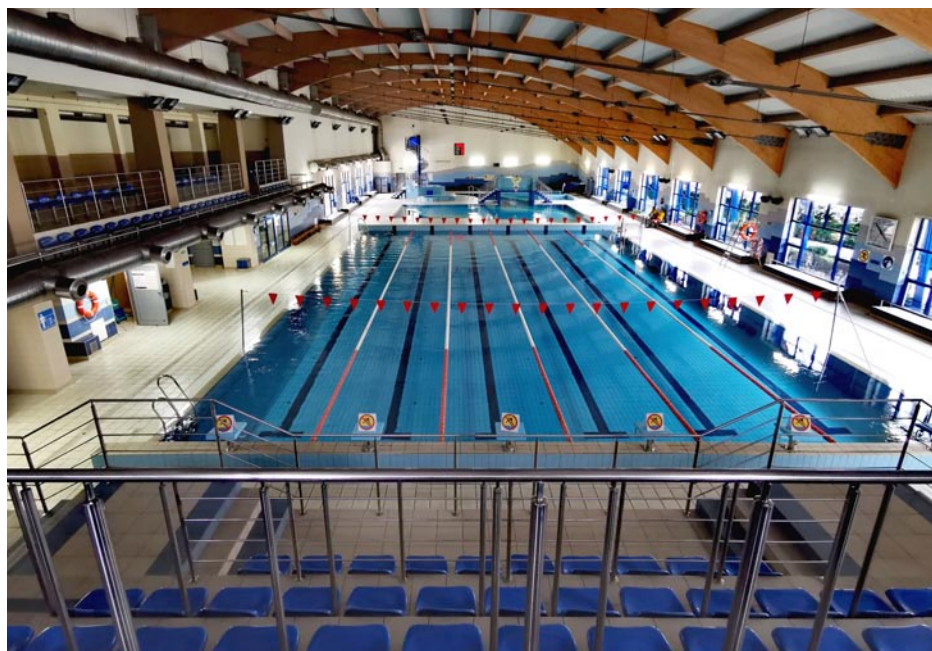
ZDJĘCIE NR 59 | KOMPLEKS SPORTOWY

dziania tymi obiektami powołano jednostkę organizacyjną Gminy Goczałkowice-Zdrój pod nazwą Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Goczałkowicach-Zdroju, który powstał z podziału dawnego Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji. Ośrodek rozpoczął pracę 1 marca 2005 r., a jego przedmiotem działania jest rozwój kultury fizycznej oraz organizowanie działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej. Wieloletnim Kierownikiem GOSiR-u był Jan Bukowczan, który przejął obowiązki po Januszu Młodziku, pełniącym funkcję menadżera w czasie połączenia instytucji kultury i sportu. W 2018 r. na czele jednostki stanął Radosław Jeleń, a menadżerem od lat pozostaje Paweł Kanik.

Rozwój goczałkowickiej bazy sportowej z początkiem XXI wieku był imponujący. Hala sportowa „Goczus” stała się obiektem na tyle atrakcyjnym i nowoczesnym, że swoje mecze rozgrywały tutaj siatkarki i siatkarze, koszykarki czy piłkarki ręczne. Rozegrano w niej mecze pierwszych reprezentacji siatkówki mężczyzn: Polska – Białoruś (2004) oraz kobiet: Polska – Kanada (2004), Polska – Holandia i Polska – Bułgaria (2005) w erze pamiętnych „Złotek” pod wodzą Andrzeja Niemczyka, a także Polska – Białoruś (2010). Pokazowe spotkanie rozegrały koszykarki najlepszej wówczas polskiej drużyny kobiecej Lotos VBW Klimax Gdynia na czele z Małgorzatą Dydek w składzie (2005). Z udziałem czterech reprezentacji juniorskich: Polski, Rosji, Danii i Norwegii odbył się w 2005 r. Puchar Śląska junierek w piłce ręcznej (zdj. nr 59).

Kryta pływalnia „Goczus” to obiekt basenowy, który jest największym tego typu w powiecie pszczyńskim, a składa się z czterech niecek: sportowej, rekreacyjnej i dwóch jacuzzi. W administracji GOSiR-u pozostaje również boisko „Orlik” oddane do użytku w październiku 2012 r. Wszystkie te obiekty znajdują się w jednym miejscu, tworząc razem centrum sportowo-rekreacyjne w Goczałkowicach-Zdroju przy ulicy Wisławy Szymborskiej 1, a razem z sąsiadującymi bezpośrednio: Szkołą Podstawową nr 1 i Publicznym Przedszkolem nr 2 gminny kompleks sportowo-oświatowy (zdj. nr 60 i 64).

Przez ponad 15 lat swojej działalności GOSiR zaspakaja potrzeby mieszkańców oraz użytkowników obiektów w zakresie sprawności fizycznej. Zadanie to wykonuje udostępniając swoje obiekty sportowe placówkom oświatowym, klubom i stowarzyszeniom sportowym, przedsiębiorcom, grupom nieformalnym oraz klientom indywidualnym. Przez lata GOSiR dorobił się wielu cyklicznych imprez sportowo-rekreacyjnych, w których chętnie uczestniczą mieszkańcy i nie tylko. Wśród sztandarowych wydarzeń organizowanych przez GOSiR są: Turniej Futsalu o Puchar Wójta, Rajd Rowerowy, Memoriał Pływacki im. Krzysztofa Kanika, Turniej Piłki Nożnej o Puchar Łukasza Piszczka, Nordic Walking, akcje Ferie i Wakacje z Goczusiem, Mistrzostwa Śląska w Siatkonodze czy Liga Futsalu Pszczyna-Suszec-Goczałkowice, a wcześniej również Goczałkowicka Amatorska Liga Koszykówki, która była jedną z topowych lig basketowych na Śląsku. Ograniczenia

ZDJĘCIE NR 60 | KRYTA PŁYWALNIA

ZDJĘCIE NR 61 | BOISKO ORLIK PO ODDANIU DO UŻYTKU

rządowe wynikające z wprowadzonych obostrzeń mających na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się choroby COVID-19 spowodowały przyhamowanie rozwoju tych i nowych propozycji w latach 2020-2021 (zdz. nr 62 i 63).

Dzięki inwestycji Gminy Goczałkowice-Zdrój w budowę bazy sportowej, sukcesy zaczęły odnosić również uczniowie uczęszczający do Szkoły Podstawowej nr 1 i Gimnazjum. Dla uczniów otwierane były klasy sportowe, a młodzież rozwijała swoje umiejętności w koszykówce, siatkówce, piłce ręcznej czy pływaniu. Największym szkolnym sukcesem drużynowym było 3. miejsce w wojewódzkim Finale Gimnazjady w piłce ręcznej chłopców w 2009 r. Chłopcy z rocznika 1993 pod wodzą Moniki Młodzik osiągnęli ten wynik jako reprezentacja Gimnazjum. Co ciekawe, trzy lata wcześniej drużyna z tego rocznika reprezentująca SP nr 1 również na 3. miejscu zakończyła Igrzyska Dzieci, czyli rywalizację Szkół Podstawowych. Rok wcześniej w wojewódzkim Finale Gimnazjady grali koszykarze (rocznik 1992), którzy prowadzeni przez Sławosza Pekałę zajęli 4. miejsce. W szkolnych finałach wojewódzkich brali udział pływacy (dziewczęta ze szkoły podstawowej – 2013 i 2016, chłopcy z gimnazjum – 2015), w finale wojewódzkim piłkarskiego Turnieju o Puchar Tymbarku po dwa razy wystąpili chłopcy i dziewczęta ze szkoły podstawowej (2017, 2018, 2019), zaś Emilia Solocho brała udział w finale ogólnopolskim Czwartków Lekkoatletycznych (2015).

Gmina Goczałkowice-Zdrój, mimo że należy do jednych z mniejszych społeczności samorządowych w województwie śląskim, może się pochwalić zacnymi sportowcami. Przez blisko 20 lat zawodowej kariery ambasadorem Goczałkowic-Zdroju był – i zapewne przez wiele lat jeszcze pozostanie – Łukasz Piszczek, piłkarz, wybitny reprezentant Polski. Wychowanek LKS-u Goczałkowice-Zdrój ma na swoim koncie wiele trofeów. W barwach Zagłębia Lubin zdobył mistrzostwo Polski, zaś z Borussią Dortmund dwukrotnie był mistrzem Niemiec, trzykrotnie zdobywcą Pucharu Niemiec, zagrał w finale Ligi Mistrzów. W reprezentacji Polski wystąpił w 66 meczach i strzelił 3 bramki. Trzykrotnie z biało-czerwonymi brał udział w Mistrzostwach Europy, raz w Mistrzostwach Świata. Jego osiągnięcia zostały docenione przez kibiców, którzy wybrali go do Reprezentacji 100-lecia Polskiego Związku Piłki Nożnej. Po zakończeniu swojej profesjonalnej kariery w Niemczech, w 2021 roku wrócił do swojego macierzystego klubu, który występuje w III lidze. Jest jego zawodnikiem, trenerem, ale przede wszystkim głównym „architektem” obecnego LKS-u Goczałkowice-Zdrój. Piłkarz w Goczałkowicach założył Akademię BVB im. Łukasza Piszczka, która szkoli młodych piłkarzy.

Piłkarską tradycję Goczałkowic-Zdroju kontynuuje również Marta Predecka (rocznik 2006). Wychowanka Uczniowskiego Międzyszkolnego Klubu Sportowego z Goczałkowic-Zdroju ma na swoim koncie medale młodzieżowych Mistrzostw Polski – w barwach kadry Śląska i występujących w rozgrywkach futsalu Rekordu Bielsko-Biała. Mimo młodego wieku Predecka zaliczyła debiut w Ekstralidze Kobiet, czyli najwyższej klasie rozgrywkowej piłki nożnej kobiet w Polsce. Goczałkowiczanka dokonała tego jako zawodniczka TS ROW Rybnik w wieku 15 lat, a że jej postępy ciągle są monitoro-

ZDJĘCIE NR 62 | ROZGRYWKI SPORTOWE NA HALI

ZDJĘCIE NR 63 | ROZGRYWKI SPORTOWE NA HALI

wane przez trenerów Polskiego Związku Piłki Nożnej, świadczą powołania do reprezentacji Polski U-17 i występy w towarzyskich spotkaniach z Grecją (2024).

Rówieśniczką Marty Predeckiej jest Martyna Witczak, kolejna sportowa nadzieja z Goczałkowic-Zdroju. Witczak jest siatkarką, a swoją przygodę rozpoczynała w UKS Centrum przy POSiR Pszczyna, zaś od 2020 r. reprezentuje MKS Kalisz. Z tym zespołem zdobyła już mistrzostwo Polski kadetek (2024) i junierek (2022). Największym sukcesem jest jednak udział w Mistrzostwach Europy U-16, w której Polska, z Martyną Witczak w składzie, zajęła 6. miejsce. Tylko w 2024 r. goczałkowiczanka rozegrała 12 meczów w reprezentacji Polski, z czego w aż siedmiu pełniła rolę kapitana!

Michał Sobiech (rocznik 1994) to z kolei przedstawiciel sportów walki, który w 2020 r. podpisał kontakt z KSW, czyli polską organizacją zajmującą się walkami MMA. Przez kilkanaście lat swej działalności federacja zdobyła rzeszę sympatyków walk w klatce. Przyciągnęła do siebie sporą grupę sponsorów, znanych zawodników (m.in. Mamed Chalidov, Mariusz Pudziankowski), całość ma znakomitą oprawę medialną, m.in. dzięki transmisjom walk na antenie Polsatu. Dla goczałkowiczana reprezentującego Daas Berserker's Team Bielsko-Biała przepustką do KSW był udział w telewizyjnym reality-show „Tylko jeden”, który emitowany był w Polsce. Goczałkowiczanie wystąpił na 60. gali KSW, a rywalem był inny debiutant Patryk Kaczmarczyk. Obaj zawodnicy stoczyli wspaniałą walkę, która zakończyła się jednogłośnie decyzją trzech sędziów – wskazali na zwycięstwo Kaczmarczyka 29:28.

W 2022 r. na terenie Gminy Goczałkowice-Zdrój swoją działalność prowadzą trzy kluby sportowe: Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy, Ludowy Klub Sportowy oraz Akademia BVB im. Łukasza Piszczka. Ci pierwsi zajmują się szkoleniem dzieci w dyscyplinach: pływanie i piłka nożna. LKS to klub piłkarski, którego wizytówką jest pierwszy zespół seniorów występujący w III lidze. Po rundzie jesiennej sezonu 2021/2022 „Goczały” znajdowały się na 1. miejscu w tabeli, ale słabszy start wiosną spowodował, że plany awansu na szczebel centralny trzeba przełożyć na przyszłość. LKS prowadzi również zespół rezerw, który w połowie rundy wiosennej 2022 był liderem klasy A i pewnie zmierza do klasy okręgowej, zespół kobiet występujący w IV lidze (śląskiej), a także grupy młodzieżowe (młodzicy, orliki, żacy). Akademia BVB im. Łukasza Piszczka to autorski projekt jej patrona. Z tym przedsięwzięciem wiąże się przebudowa obiektów, które do 2018 r. administrowane były przez GOSiR. Na mocy uchwały Rady Gminy Goczałkowice Zdrój, teren przy ul. Uzdrowskiej 44 został na 30 lat wydzierżawiony przez Fundację Akademia Łukasza Piszczka. Fundacja rozpoczęła całkowitą przebudowę terenu. Powstały trzy boiska piłkarskie (w tym jedno główne jako stadion z widownią na ponad 500 osób) oraz wielofunkcyjnym budynkiem klubowym. Jednocześnie wraz z budową boisk, rozpoczęto budowę kolejnych grup szkoleniowych, które tworzą Akademię BVB im. Łukasza Piszczka. To pierwsza akademia piłkarska pod patronatem Borussi Dortmund poza granicami Niemiec.

(Tekst dot. sportu opracował Radosław Jeleń.)

Dla ożywienia i uatrakcyjnienia dziedziny rekreacji jaką jest ruch pieszy i rowerowy, duże znaczenie miało udostępnienie korony zapory. W 2019 r. obchodzono już 15-lecie tego wydarzenia. W maju 2018 uruchomiono samoobsługową wypożyczalnię rowerów. Stacje w sezonie wiosenno-letnim znajdują się na centrum przesiadkowym przy ul. Parkowej i koronie zapory (zdzj. nr 64).

W ramach unijnego programu z inicjatywy Grupy Rybackiej powstały w 2014 r. Gminne Kompleksy Tras Nordic Walking – trasa łatwiejsza to 7,1 km, trudniejsza – 9,6 km i trudna – 16,4 km (zdzj. nr 65).

Dla podkreślenia znaczenia kultury i sportu w życiu mieszkańców w 2021 r. ustanowiono Nagrodę Wójta Gminy Goczałkowice-Zdrój za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury oraz Nagrodę Wójta Gminy Goczałkowice-Zdrój za osiągnięcia w dziedzinie sportu.

Pierwszych laureatów uhonorowano w 2022 roku. W dziedzinie kultury byli to: Edyta Wrona, Monika Mendrok-Mika, Grzegorz Maćkowski. W dziedzinie sportu nagrody wręczono: Martynie Witczak (siatkówka), Marcie Predeckiej (piłka nożna), Markowi Filpkowi (kolarstwo), Franciszkowi Pękale oraz Antoniemu Pękale (tenis ziemny).

ZDJĘCIE NR 64 | WÓJT GMINY GOCZAŁKOWIC-ZDROJU
I BURMISTRZ PSZCZYNY PODCZAS INAUGURACJI WYPOŻYCZALNI ROWERÓW.

ZDJĘCIE NR 65 | UROCZYSTE OTWARCIE GMINNYCH TRAS NORDIC WALKING

ZDJĘCIE NR 66 | WRĘCZANIE ODZNACZEŃ CZŁONKOM OSP GOCZAŁKOWICE

ZDJĘCIE NR 67 | KGW GOCZAŁKOWICE NA I POWIATOWY KONKURSIE KULINARNYM

Życie społeczne to nie tylko omawiane powyżej dziedziny, ale także inne działania przejawiające się poprzez funkcjonowanie różnych organizacji społecznych, prywatnych czy państwowych, poprzez udział mieszkańców w akcjach społecznych, przez warunki i możliwości korzystania z opieki zdrowotnej czy innej.

Do organizacji pozarządowych w Goczałkowicach-Zdroju należy Ochotnicza Straż Pożarna, reaktywowana po wojnie w 1945 r. (z długoletnim prezesem Jerzym Sodzwicznym – do maja 2022 r., obecnie Marianem Wróblem), która w 2004 obchodziła uroczyste swoje 170-lecie (zdj. nr 66). Koło Gospodyń Wiejskich także zostało reaktywowane już w 1947 r. (zdj. nr 67). Wymieniany już LKS działa od 1960 r. (z pierwszym prezesem Konradem Klepkim, później Ryszardem Waliczkiem). Kolejne organizacje pozarządowe to: Stowarzyszenie Rodzin Katolickich założone w 1995 r. (prezes Krzysztof Kanik), Stowarzyszenie Wędkarskie „Rontok” powstałe w 2000 r. (prezes Jan Walaszek, potem Andrzej Chanek). Duże znaczenie dla rozwoju gospodarczego miało powstanie w 2003 r. Stowarzyszenia Społeczno-Gospodarczego „Inicjatywa” (prezes Marian Waliczek) z inicjatywy osób prywatnych, którego celem jest wspieranie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw przy wykorzystaniu lokalnych możliwości i środków unijnych, dzięki czemu (a także z Lokalną Grupą Działania „Ziemia Pszczyńska” oraz Lokalną Grupą Rybacką „Żabi Kraj”), gmina zrealizowała wiele inwestycji oraz projektów społeczno-kulturalnych.

ZDJĘCIE NR 68 | KOŁO EMERYTÓW NA WYCIECZCE

Pośród pozostałych wymienić należy działające od 2013 r. Stowarzyszenie Przyjaciół Goczałkowic Zdroju (prezes Adam Maćkowski) czy wspomniany już powyżej Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy założony w 2013 r. (prezes Eugeniusz Machoń). Oprócz tego działa także na terenie gminy koło Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów założone w 2009 r. (z prezesem Małgorzatą Paszek), które inicjuje szereg ciekawych przedsięwzięć, wyjazdów, spotkań towarzyskich, biesiad na rzecz goczałkowickich seniorów (zdj. nr 68).

Każdy jubileusz jest dobrą okazją, by przypomnieć mieszkańcom o historii samorządności, sposobnością do podkreślenia korzyści wynikających z jej istnienia, okazją do wzmocnienia poczucia dumy z dokonań. Przyczynia się też do zacieśniania więzi łączących mieszkańców i wybranych przez nich przedstawicieli jako reprezentantów ich interesów w skali lokalnej i ogólnokrajowej.

O efektywności działania samorządu Gminy Goczałkowice Zdrój świadczą w dużej mierze zdobywane w ciągu 30 lat liczne nagrody, odznaczenia, wyróżnienia w konkursach wojewódzkich, ogólnopolskich, wysokie pozycje w rankingach. Świadczy o tym również – albo przede wszystkim – zadowolenie mieszkańców ze zmian, jakie zachodzą w gminie. Zmian, które można obserwować każdego dnia, które sprawiają, że Goczałkowice są miejscem, w którym dobrze się żyje.